

RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

2651 Rétság, Rákóczi út 20. Telefon: 35/550-100

www.retsag.hu Email: hivatal@retsag.hu

Előterjesztést készítette: Fodor Rita

Előterjesztő: Hegedűs Ferenc polgármester

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATA

ELŐTERJESZTÉS

a képviselő-testület 2016. február 26-i ülésére

Tárgyalja	Ülés	Szavazás
☐ Szociális bizottság	☒ Nyílt	☒ Nyílt szavazás
☒ Pénzügyi és Városüzemeltetési Bizottság	☐ Zárt	☐ Titkos szavazás
☐ Közbeszerzési Bizottság		☐ Egyszerű többség
☒ Képviselő-testület		☒ Minősített többség

1. A tárgyalandó témakör tárgyilagos és tényszerű bemutatása

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2003.CXXV. egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló törvény kimondja, hogy minden ember egyenlő méltóságú személy, és számos védett tulajdonságú célcsoportot jelöl meg, amelyekkel szemben tiltja a hátrányos megkülönböztetést, jogsértés esetén számukra jogvédelmet biztosít.

A Helyi Esélyegyenlőségi programot két évente felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat elkészült. A statisztikai táblák csak abban az esetben kerültek felülvizsgálatra, amely esetekben volt megbízható forrásból származó adatunk. Több adatgyűjtés az elmúlt két évben megszűnt.

Kérem a Tisztelt Testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni szíveskedjen.

Rétság, 2016. február 06.

Hegedűs Ferenc
polgármester

2. Előzmények, különösen a témában hozott korábbi testületi döntések, azok végrehajtása:

KIVONAT

Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2014. június 20. napján megtartott üléséről

RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

127/2014. (VI.20.) SZÁMÚ HATÁROZATA

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról készített előterjesztést.

A Képviselő-testület a határozat mellékletét képező Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: ---

Mezőfi Zoltán sk.
polgármester

Dr. Varga Tibor sk.
jegyző

3. Jogsabályi háttér:

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMOK

31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összehangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

(5) A helyi esélyegyenlőségi programot a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el. Képzésüket, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészültét és felülvizsgálatát esélyegyenlőségi mentorok segítik. A települési önkormányzati köztisztviselők, közalkalmazottak képzését a Kormány által rendeletben kijelölt szerv végzi.

(6) A települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

(7) A települési önkormányzatok jogi személyiséggel rendelkező társulása az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha a társulást alkotó települési önkormányzatok mindegyike az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

- (8) Esélyegyenlőségi mentor tevékenységet az végezhet, aki
- a) rendelkezik felsőfokú végzettséggel,
 - b) a külön jogszabályban meghatározott képzésen vett részt, és
 - c) rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott szakmai gyakorlattal.

4. Határozati javaslat

RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

/2016. (II.26.) számú határozata

Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról készített előterjesztést.

A Képviselő-testület a határozat mellékletét képező Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: ---

Határidő: azonnal

Felelős: Hegedűs Ferenc polgármester

Záradék:

Az előterjesztés jogszabálysértést nem tartalmaz

Dr. Varga Tibor
jegyző

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program
FELÜLVIZSGÁLATA**

Rétság Város Önkormányzata

DÁTUM (elfogadás napja)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	47
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	50
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	55
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	56
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	57
1. A HEP IT részletei	57
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	57
Az intézkedési területek részletes kifejtése	58
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK.....	58
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	70
3. Megvalósítás	74
A megvalósítás előkészítése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A megvalósítás folyamata	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Monitoring és visszacsatolás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Nyilvánosság	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Kötelezettségek és felelősség	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Érvényesülés, módosítás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
4. Elfogadás módja és dátuma	77
MELLÉKLETEK	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Rétság Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban 2014. június 20-án – 127/2014.(VI.20.) önkormányzati határozatában rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen dokumentum a jogszabályi előírásoknak megfelelően az Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának elvégzését írja le.

A település bemutatása

Földrajzi elhelyezkedése

Rétság az Észak-magyarországi régióban, a Börzsöny és a Cserhát találkozásánál található 25 éves Nógrád megyei kisváros, városi rangját 1989-ben kapta. Az Észak-magyarországi Régió Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megyéket foglalja magában. Kiterjedése kelet-nyugati irányban hosszan elnyúló. A régió Szlovákiával határos északon. A régió déli irányban az Észak-alföldi Régióval, míg nyugati irányban a Közép-magyarországi Régióval szomszédos.

Az 1997. júniusában meghatározott "Helsinki folyosók" közül – melyek fejlesztésére az EU különös hangsúlyt fektet – három is érinti a régiót. Ebből következően a régió Nyugat-Európa és Délkelet-Európa között komoly tranzitszerepet tölthet be.

A Rétsági járás, Nógrád megye nyugati szélén helyezkedik el, nyugaton Pest megyével határos. Fekvése Budapesttől 55 km-re, Balassagyarmattól pedig 25 km-re található.

A város országos jellegű térszerkezeti helyzetét és annak változási tendenciáit első sorban befolyásolja, hogy a Budapesttől Szlovákiába vezető 2-es számú fő út vonal (E77) áthalad a kisvároson, közel fekszik a M3-as autópályához.

Rétság földrajzi adottságai meghatározzák alapvető stratégiai szempontjait.

A Rétsági járás Nógrád megye délnyugati részén található, területe 435 km². A Rétsági kistérséget 25 település alkotja, melyek közül egyedül a 3013 fős Rétság rendelkezik városi ranggal. A korábbi néhány százfős falu napjainkra 2854 főt számláló kistérségi, majd járási központtá fejlődött. A járásnak 25 599 fő lakosa van.

A makroregionális kapcsolatok tekintetében az Észak-magyarországon lehatárolt statisztikai-tervezési régió funkcionális nagyvárosi központjaihoz (Balassagyarmat, Salgótarján, Hatvan, Gyöngyös, Eger, Miskolc) képest viszonylag periférikus a helyzete.

Földrajzi helyzetéből adódóan jóval élénkebbek a Közép-magyarországi régió Váci és Szobi kistérségekkel fenntartott kapcsolatai.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Mezoregionális szinten a város legelőnyösebb topográfiai pozíciója a Balassagyarmat – Vác – Budapest közötti erővonal, mely a kapcsolatok szempontjából legkedvezőbbnek Vác irányában tűnik.

Mikroszinten a város térszerkezetét erőteljesen befolyásolja Vác, Budapest és Balassagyarmat közelsége.

Története

A település első dokumentált említése 1393-ban történt. A középkorban királyi birtok volt, de a XIV. század végén átkerült a Losonczy-család tulajdonába. Rétságot 1393-ban a Losonczy család birtokában találjuk, neve ekkor *Réthi Saagh*. A településnek már a török hódoltság korában is volt temploma, erről Dwornikovich püspök jelentésében azt olvashatjuk: állapota rossz, de kijavítható; a prédikátor kálvinista, a Vattay földesúr házában lakik.

A Nógrádi vár eleste után a település törököké lett, és a XVI. század második felében a török Mehemed Daud hűbértokaként tartották számon. A török hódoltság a 16. század közepén következett be 1562–63-ban Mehemed Daud hűbértoka volt a település, majd 1566–67-ben Husszein budai basa livájából való török kapta meg.

1579-ben 20 adóköteles házat írtak össze. 1583–1584-ben birtokosa Boszna Hasszán, ekkor azonban elnéptelenedett, és még 1633-1634-ben is csak 3 adóköteles házat írtak össze. 1656-ban Lónyay Gábor volt itt birtokos. 1715-ben két magyar, három tót, 1720-ban öt magyar lakást említenek. Temploma és iskolája 1726-ban épült.

1770-ben Sréter Pál és családja birtokolta.

Az 1848-49-es szabadságharc idején Görgey Artúr csapatával többször is átvonult a településen. 1849. július 16-án itt ütközött meg a Pöltenberg Ernő és Leininger Károly vezette utóvédcsapat az orosz hadsereggel. Kemény harcok után sikerült a magyar honvédeknek győzniük, az orosz tüzérség azonban porig égette Rétság házait.

Az 1848-49-es szabadságharc előtt a település lakosainak száma nem érte el az 1000-t.

1910-ben özvegy gróf Benyovszky Béláné, Rosenbach Sándornak és Herzfeld Frigyes tulajdona volt.

A mezőgazdasági termelés fellendülése, a közlekedési és szállítási főútvonal melletti fekvése, valamint az 1936-ban létesült laktanya meghatározó tényező lett fejlődésében.

Az 1970-es években nagyobb méretű iparosodás is megindult a településen. Akkor költözött ide a Globus nyomda rétsági üzeme.

A Rétságon lévő kb. 200 vállalkozás sok környékbeli embernek nyújt megélhetést. Napjainkra Rétság a környező településeknek kereskedelmi, közigazgatási, kulturális és egészségügyi központjává vált.

Lakosságának korösszetétele a dinamikusan fejlődő városokhoz hasonlóan alakul.

Rétság déli határában lévő Pusztaszántó napjainkban közigazgatásilag a városhoz tartozik. Pusztaszántót 1299-ben említették először az oklevelek, de ekkor még csak Szántó néven. 1390-ben a váci püspök birtoka lett, aki jelentős mértékben csökkentette a jobbágyok terheit azért, hogy így lehetőleg minél kevesebben költözzenek el közülük.

A XIX. század első felében a Kovács-család épített itt úrilakot. A műemlék kúriát napjainkra szépen helyreállították.

Elérhető szolgáltatások

A 76. sz. Diósjenő – Romhány közötti vonalon, a MÁV a személyforgalmat megszüntette. A teherforgalmi igényeket még kielégíti, azonban a személyforgalmat autóbuszokkal bonyolítják le. E szakasz három települést – Romhány, Rétság, Tolmács – érintett.

Az 1990-es évek első felétől valamennyi település vezetékessé ivóvízzel ellátott, mindenütt a Nyugat-Nógrádi Térségi vízellátó rendszeren keresztül történik a vízszolgáltatás. A térségi és települési vízhálózatok üzemeltetője a DMRV Duna Menti Regionális Vízmű Kft, melynek székhelye Vácott található.

A városban a közműhálózat kiépült, de Pusztaszántó településrészen a szennyvízelvezetés megoldatlan.

Rétságon járóbeteg szakellátás működik, a kórházi ellátást a salgótarjáni, balassagyarmati és a váci kórházakban vehetnek igénybe a betegek. Házi orvosi és házi gyermekorvosi praxis, mentőszolgálat és egy gyógyszertár működik a városban.

Rétság Bánk és Tolmács községgel együtt iskolatársulást hozott létre, melyet 2013. január 1-jétől a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK.) működtet.

A városban működő 125 férőhelyes óvoda az önkormányzat fenntartásában működik.

A kulturális rendezvények otthonául a Városi Művelődési Központ és Könyvtár szolgál.

Rétságon található a Nógrád Megyei Kormányhivatal Rétsági Járási Hivatala, a Nógrád Megyei Kormányhivatal Rétsági Járási Munkaügyi Kirendeltsége, a Nógrád Megyei Kormányhivatal Rétsági Járási Földhivatala, valamint a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Falugazdász Hálózatának egysége.

Középfokú oktatási intézmény egy működik a településen, mely a balassagyarmati Mikszáth Kálmán Szakközépiskola kihelyezett tagozata, a diákok többnyire a balassagyarmati és váci középiskolákba utaznak.

Demográfia

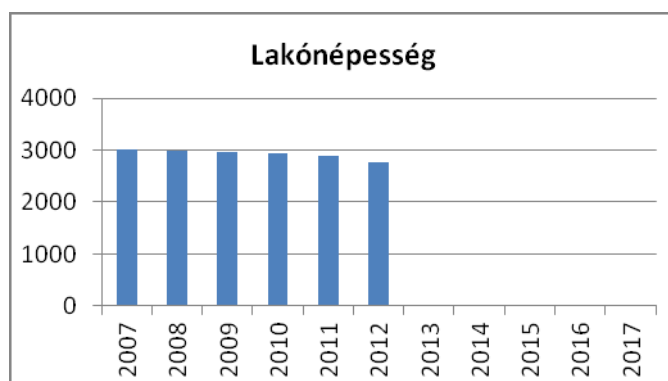
A megye lakónépessége 2012. elején 198 933 fő volt, amely az elmúlt hat évben 7,4%-kal csökkent. A népesség több mint két évtizede tartó fogyásának két fő oka van: egyfelől a csökkenő születésszámhoz magas halandóság társul, másfelől többen költöznek el innen, mint ahányan beköltöznek. Ez a demográfiai folyamat okozza a korösszetétel romlását, vagyis az idősök számának növekedését, ami a népesség előregedését jelenti.

A születéskor várható élettartam értéke megyénkben 2011-ben mind a nők (76,8 év), mind a férfiak (68,8év) esetében elmarad a hazai átlagtól (78,23 illetve 70,93 év), a nők várható élettartama 2011-ben legkevesebb volt az országban.

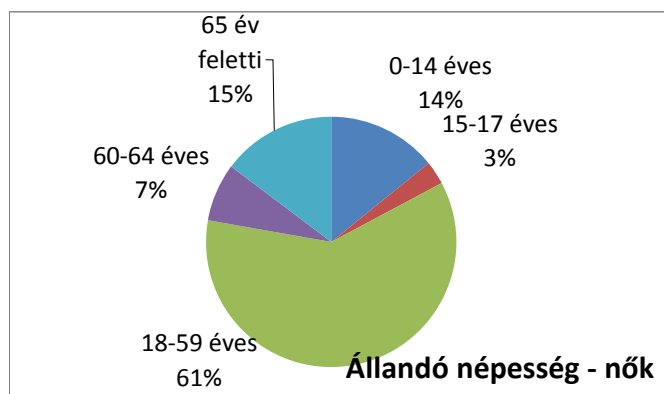
A nógrádi térség legjellemzőbb demográfiai trendje a megye lakosságának tartós és folyamatos csökkenése. Nógrád népességét alakító tényezők közül 2006-ban még a természetes fogyás volt a meghatározó, a vándorlás lényegesen kisebb szerepet játszott, 2009-ben azonban megfordultak az arányok.

A kedvezőtlen társadalmi, gazdasági viszonyai miatt jelentős negatív migrációs egyenleg jellemzi a megyét. Nógrád megye lakosságának korösszetétele az országosnál kedvezőtlenebb, a demográfiai öregedés folyamata intenzívebb, mint a megyék átlagában.

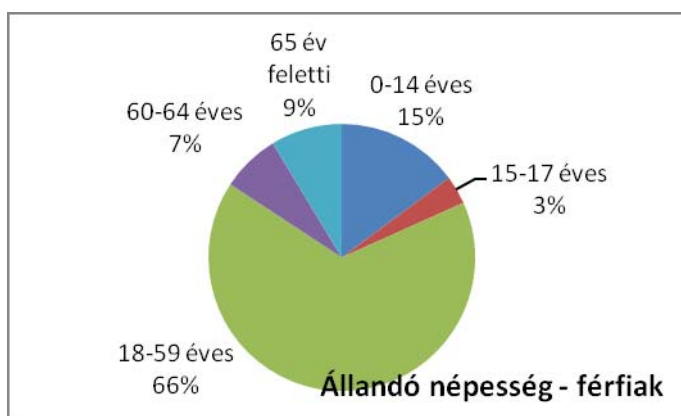
Rétság város lakossága, mint azt az alábbi diagramm mutatja, 2007. óta folyamatosan csökken, ennek oka a születések alacsony számában és az elvándorlásban keresendő.

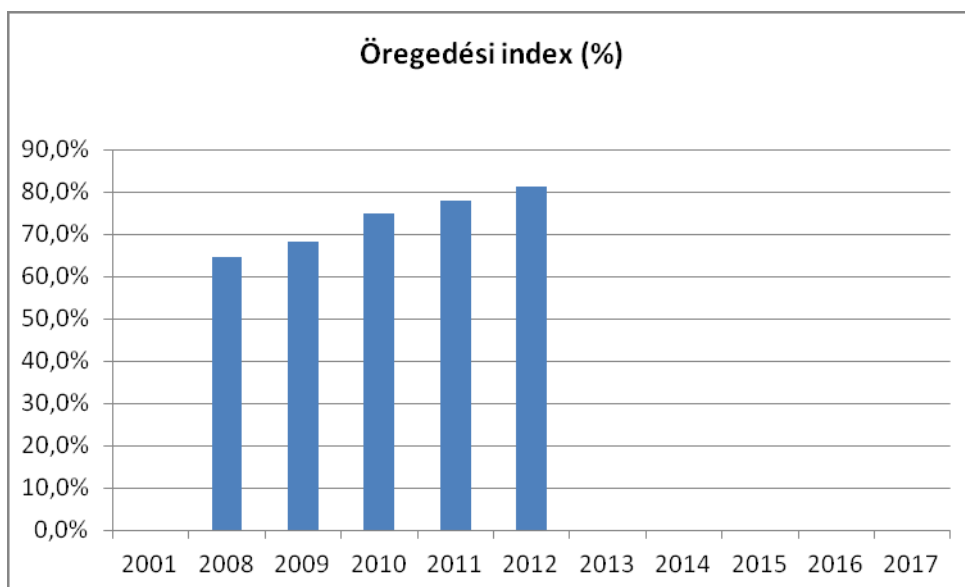
A város lakossága nők megoszlása szerint azt mutatja, hogy legnagyobb arányban a 18-59 korú nők vannak, a 15-17 évesek pedig a legkevesebben.

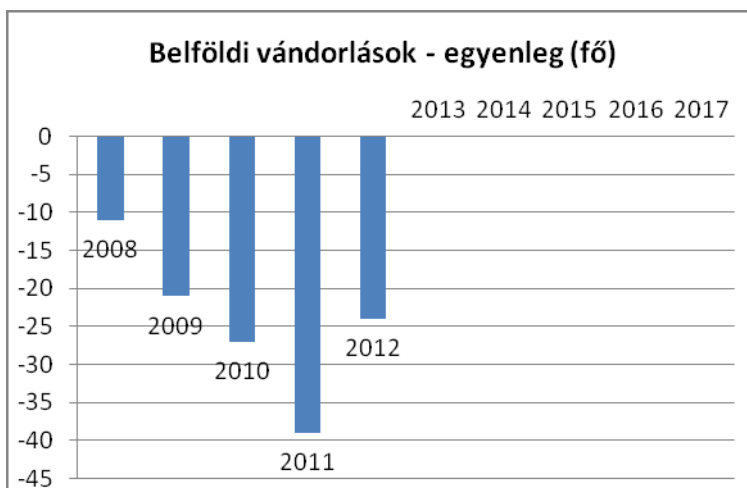
Ugyanezt a megállapítást a férfiak számának figyelembe vételével is meg lehet tenni, a 18-59 korú férfiak vannak a legnagyobb arányban, a 15-17 évesek pedig a legkisebb számban.

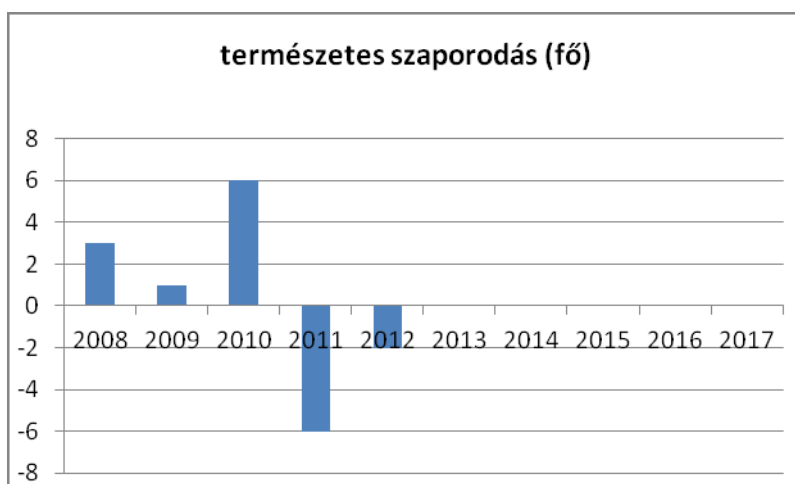
Sajnos Rétság városára is az előregedés jellemző, az országos mutatóval megegyezően az öregedési index az utolsó népszámlálás óta folyamatosan növekszik a lakosság összlétszámát figyelembe véve.

A városban az odavándorlások és az elvándorlások számának aránya azt mutatja, hogy kevesebben telepednek le, viszont annál többen költöznek el, ez kismértékben, de befolyásolja a lakosság számának csökkenését.

Az élve születések és a halálozások adataiból levonható következtetés szerint a városban 2011 óta kisebb az élve születések száma, mint ahányan elhaláloznak, ami szintén hozzájárul a lakosság csökkenéséhez.

<p>Erősségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kedvező földrajzi elhelyezkedés, főváros közelsége. - Jól kiépített, kitűnő közlekedési feltételekkel működő ipari park. - Kiépített műszaki infrastruktúra. - Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Központ, központi orvosi ügyelet, és Mentőállomás megléte. 	<p>Gyengeségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Öregedési index emelkedése. - Megfelelő munkahelyek hiánya, az álláskereső számának növekedése. - Magas az ingázók aránya. - Hiányzó minőségi szálláshelyek, turizmus elmaradottsága. - A tranzitforgalom a települések központján halad keresztül. - Járási székhelyként nehéz a tömegközlekedési eszközökkel történő megközelíthetősége a környező településekről.
<p>Lehetőségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A főváros közelsége további termelő vállalkozások letelepedését eredményezheti. - Adottak a minőségi turizmus fogadási feltételei, és az ebből származó bevétel lehetősége. - Javulhat a lakosság képzettsége a megfelelő munkahelyek létrejötte következtében, számos képzett fiatal visszatérése várható a településre. 	<p>Veszélyek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A nagyfokú tranzitforgalom környezetterhelést és fokozott balesetveszélyt okoz. - Az önkormányzat, a település vállalkozói nem tudnak megfelelő fejlesztési forráshoz jutni. - A munkavállalók képzettsége és munkavállalói készsége nem fejlődik, így nem tudnak megfelelni a munkáltatók igényeinek.

- A települést elkerülő tranzitforgalom a logisztikai szolgáltatások megteremtését és bővítését szolgálhatja.	
---	--

Értékeink, küldetésünk

Legfőbb értékünk az ember. Célunk, hogy Rétság olyan településsé váljon, ahol senki sem tapasztalja a közvetlen vagy közvetett diszkriminációt, hátrányos megkülönböztetést, faji, etnikai, nemzetiségi, vallási, nemi életkor, családi állapot, fogyatékoság vagy egyéb indok alapján. Településünk közössége minden tagjának érdeke a szolidaritás és együttműködés erősítése, amely nagyban elősegíti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit, hátrányos helyzetük csökkentését illetve felszámolását.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Rétság település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregáció mentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A szociális területet lefedő, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Sztv.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) jelentős változáson ment keresztül.

2015. február 28-ig tartó időszak:

A 2013. évi LXXV. törvény és a 197/2013.(VI.13.) Kormányrendelet módosítja fenti jogszabályokat. A törvénymódosítás értelmében 2014. január 1-jétől az átmeneti segély, a temetési segély és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás önálló ellátási formaként megszűnik, és *önkormányzati segéllyé olvadt össze*. A törvény felhatalmazása szerint a települési önkormányzatnak legkésőbb 2013. december 31-ig kellett megalkotnia az önkormányzati segély megállapításának, kifizetésének, folyósításának valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41.§ (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy a képviselőtestület hatáskörét a jegyzőre ruházza át.

Önkormányzati segély esetén az ellátás megállapításánál figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatárt az önkormányzat rendeletében úgy kellett szabályozni, hogy az nem lehetett alacsonyabb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-ánál. (öregségi nyugdíj legkisebb összege: 28.500 Ft). Ettől eltérően a megállapított jogosultsági értékhatár magasabb volt: család esetén 150 %, illetve egyedülálló személy esetén 200 %.

Az aktív korúak ellátása a települési jegyző hatáskörébe tartozott. Az aktív korúak ellátása az aktív korú, nem foglalkoztatott személyeknek nyújtott ellátást, amely olyan személyeknek állapítható meg, akiknek a családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90 %-a alatt van, és a családnak nincs a törvényi értékhatárt meghaladó vagyona.

Az ellátásnak kétféle fajtája támogatás volt megállapítható:

- a) foglalkoztatás helyettesítő támogatás 22.800 Ft
- b) rendszeres szociális segély. (Az ellátás összege az öregségi nyugdíj összegének, családi jövedelemhatár összegének és a közfoglalkoztatási bér legkisebb összegének függvényében került megállapításra.)

2013. szeptember 1. napjától a közoktatásról szóló törvényből a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet tényének megállapítása a Gyvt. szabályozása értelmében a jegyző feladata. Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében 3 körülményből (szülők alacsony iskolázottsága, alacsony foglalkoztatottsága, illetve a gyermek elégtelen lakókörnyezete) legalább 1 fennáll, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához pedig a fentii 3 körülményből legalább kettőnek kell fennállnia. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása a gyermek részére a köznevelés területén kedvezményeket, támogatásokat, jogosultságokat biztosít.

2015. március 1-jétől:

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1. napjával jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzati segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat a járási hivatalok állapítják meg. Ezek a következők:

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt összegű)
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák)
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

(a hatáskör változás az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg)

Az egyéb támogatások biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett.

Rétság Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 2015. február 27-én megalkotta a szociális ellátásokról szóló 2/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletét, mely részletesen tartalmazza az igényelhető támogatások típusait, jogosultsági feltételeit.

A rendelet alapján 2015. novemberig igényelhető támogatási formák:

- méltányossági ápolási díj
- létfenntartási települési támogatás
- gyermeknevelési települési támogatás
- temetési települési támogatás
- születési települési támogatás
- köztemetés
- szociális étkeztetés
- házi segítségnyújtás

Létfenntartási települési támogatás annak állapítható meg, aki létfenntartását veszélyeztető élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzd.

Létfenntartási önkormányzati segélyben részesíthető az a személy, aki:

- a) tartósan beteg és ebből eredően jövedelem kiesése keletkezik,
- b) betegsége miatti eseti gyógyszerköltségek megfizetése megélhetését veszélyezteti,
- c) elemi kár, baleset, vagy bűncselekmény sértettje, és anyagi segítségre szorul,
- d) közüzemi díjhátralékát önhibáján kívül kiegyenlíteni nem tudja,
- e) nagyobb összegű, előre nem látható vagy tervezhető jelentős többletkiadások merülnek fel, melyet önhibáján kívül teljesíteni képtelen,
- f) egyéb, különös méltánylást érdemlő, nem szabályozható helyzetbe kerül.

Létfenntartási települési támogatás a meghatározott feltételek fennállása esetén akkor állapítható meg, ha a kérelmező, illetve családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg:

- a) családok esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át,
- b) egyedülálló illetve gyermekét (gyermekét) egyedül nevelő szülők esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át.

A Szociális Bizottság súlyos betegség, tartós kórházi ápolás, elemi kár és baleset esetén a meghatározott jövedelemhatártól eltérhet.

A létfenntartási települési támogatás összege évente nem haladhatja meg:

- a) kiskorú gyermeket vagy gyermekeket nevelő családok esetén gyermekenként a mindenkori öregségi nyugdíj összegének másfélszeresét,
- b) egyéb esetekben, családonként vagy egyedülálló kérelmező esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.

A Szociális Bizottság elemi kár vagy baleset esetén a meghatározott támogatás összegétől eltérhet.

Létfenntartási települési támogatás egyszeri alkalommal és időszakos támogatásként is megállapítható. Az időszakos támogatásként megállapított létfenntartási önkormányzati segély negyed és félévre szólhat és havonta fizetendő.

Létfenntartási települési támogatás készpénzben, vagy más módon is nyújtható (élelmiszer, közműhátralék stb.)

Gyermeknevelési települési támogatás

Gyermeknevelési települési támogatás állapítható meg a gyermek részére, ha a gyermeket gondozó család időszakos létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

Gyermeknevelési települési támogatásban részesíthető az a gyermek:

- a) akinek a megélhetését a betegsége miatt szükséges eseti gyógyszerköltség megfizetése veszélyezteti,
- b) aki a beiskolázás többletköltségeit megfizetni nem tudja,
- c) aki egyéb, külön méltánylást érdemlő, nem szabályozható helyzetbe kerül.

Gyermeknevelési települési támogatás a (2) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén akkor állapítható meg, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg:

- a) családok esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át
- b) gyermekét (gyermekét) egyedül nevelő szülő esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 180 %-át.

Gyermeknevelési települési támogatás esetenként 2.000 Ft és 5.000 Ft között állapítható meg. Különös méltánylást érdemlő esetben gyermeknevelési önkormányzati segélyként maximum 10.000 Ft adható.

Gyermeknevelési települési támogatás készpénzben, vagy más módon – tanszer, tankönyv, gyógyszer megvásárlásával stb. – is nyújtható.

A Szociális Bizottság súlyos betegség, tartós kórházi ápolás, baleset és elemi kár esetén a meghatározott jövedelem – és összességétől eltérhet.

Temetési települési támogatás

Az a személy, aki a meghalt személy eltemetetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartásra köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti, önkormányzati temetési segélyt igényelhet.

Önkormányzati temetési segély annak állapítható meg, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének négyszeresét.

Önkormányzati temetési segély iránti kérelemhez mellékelni kell a temetési költségekről kiállított számlák eredeti példányát. A temetési számlákat a kérelmezőnek vissza kell adni, melyre rá kell vezetni a megállapított segély összegét.

Nem jogosult temetési segélyre az, aki hozzátartozóját köztemetéssel vagy szociális temetéssel temeti el. Nem jogosult önkormányzati temetési segélyre továbbá az a hozzátartozó, aki a hadigondozásról szóló törvény alapján temetési hozzájárulásban részesül.

Az önkormányzati temetési segély összege 40.000 Ft

Születési települési támogatás

Születési települési támogatásra jogosult az az újszülött gyermek, akinek szülője vagy gondviselője rétsági állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezik, valamint legalább egy éve életvitelszerűen Rétságon lakik, és a családjában az egy főre jutó nettó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át.

A születési települési támogatás összege 15.000 Ft.

A támogatást kérelemre, az édesanya részére kell megállapítani. A kérelemhez csatolni kell a gyermek születési anyakönyvi kivonatának, valamint a gyermek és a szülő lakcímkártyájának másolatát.

Újszülött elhelyezése esetén a szülői felügyeleti jogot gyakorló gyám részére kell a támogatást kifizetni.

Köztemetés

Ha az eltemettetésre köteles személyt a Szociális Bizottság a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezi – kérelemre – részletfizetést engedélyezhet, amelyet a köztemetést követő második hónaptól kell megkezdeni és minden hónap 5. napjáig kell befizetni.

Részletfizetés esetén a havi törlesztő részletek összegét a kérelmező vagyoni – jövedelmi viszonyai és egyéb szociális körülményeinek figyelembe vételével kell meghatározni.

Amennyiben a részletfizetésre kötelezett két havi törlesztő részlet megfizetését elmulasztja, a megtérítés egy összegben válik esedékessé, és a behajtásáról intézkedni kell.

A szociális bizottság kérelemre, az eltemettetésre köteles személyt a köztemetés költségének megtérítési kötelezettsége alól

a) részben mentesíti, ha a kérelmező családjában az egy főre jutó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-át, egyedül élő esetén a 200 %-át,

b) egészben mentesíti ha a kérelmező családjában az egy főre jutó jövedelem nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 120 %-át, egyedül élő esetén a 150 %-át és az érintett személy vagyonnal nem rendelkezik

Szociális étkeztetés

Az önkormányzat étkezést biztosít azoknak a szociálisan rászorult személyeknek, akik a napi egyszeri meleg étkezést önmaguknak, illetve önmaguk és eltartottaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Étkezésben kell részesíteni azt az igénylőt, illetve általa eltartottat is, aki kora, egészségi állapota, fogyatékosága, pszichiátriai betegsége, szenvedélybetegsége vagy hajléktalansága miatt nem képes az étkezéssel más módon gondoskodni.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni a Szt. 63.§-ában meghatározottak szerint azokról a személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk nem gondoskodnak.

A házi segítségnyújtást az Önkormányzat által foglalkoztatott gondozó látja el.

A házi segítségnyújtás iránti kérelmet a Polgármesteri Hivatalhoz, jövedelemigazolás és orvosi igazolás mellékelésével kell benyújtani.

A szociális étkeztetésre és házi segítségnyújtásra jogosult személyek térítési díját az önkormányzat külön rendelete szabályozza.

Rétság Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 2015. november 20-án megalkotta a szociális ellátásokról szóló 15/2015 (XI.23.) önkormányzati rendeletét, mely újabb támogatási formákkal egészült ki a meglévők mellett. E rendelet részletesen tartalmazza az igényelhető támogatások típusait, jogosultsági feltételeit.

Az újabb támogatási formák a következők:

- Rendkívüli települési támogatás
- Ösztöndíj támogatás
- Tüzifa támogatás

Rendkívüli települési támogatás

Rendkívüli települési támogatást azon szociálisan rászorult személy részére kell megállapítani, aki előre nem tervezhető, nagyobb anyagi kihatással járó váratlan létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe (krízishelyzet) került, különösen:

- a) önhibáján kívül tartósan munkanélküli és semmilyen egyéb ellátásban nem részesül, jövedelemmel nem rendelkezik,
- b) betegségéből eredő jelentős jövedelem kiesés miatt anyagi nehézségbe kerül,
- c) elemi kár érte,
- d) családjában létfenntartást veszélyeztető haláleset történt,
- e) válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása érdekében,
- f) a gyermek iskoláztatásának biztosítása másképp nem oldható meg,
- g) a gyermek fogadásának előkészítéséhez,
- h) a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz,
- i) a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások miatt,
- j) akik a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

A támogatás egyszeri alkalommal és időszakos támogatásként is megállapítható. Az időszakos támogatásként megállapított rendkívüli települési támogatás maximum egy évre szólhat és havonta fizetendő. Havi összege a 10.000 Ft-ot nem haladhatja meg.

Krízishelyzetnek minősül:

- a) hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás, betegség miatt a havi gyógyszerkiadás nagymértékű megnövekedése, gyógyászati segédeszköz beszerzése, feltéve, hogy a kérelmezőnek nincs közgyógyellátási igazolványa, szanatórium, egyéb orvosi ellátás igénybevétele, kórházi ápolás,
- b) elemi kár bekövetkezése,
- c) a családban súlyos baleset, rendkívüli haláleset történt,
- d) a kérelmező 3 hónapot meghaladóan semmilyen ellátásban nem részesül (nyugdíjazás, munkaviszony megszűnése, egyéb ellátás megszűnése, stb.).

Ösztöndíj támogatás

A Képviselő-testület pénzügyi lehetősége függvényében csatlakozik az Oktatási Minisztérium kezdeményezésére létrejött Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz.

A Képviselő-testület elfogadja a mindenkor Bursa Hungarica Felsőoktatási ösztöndíj pályázati kiírást, ha az abban résztvevők részére anyagi támogatást biztosít a központi költségvetés is.

Ösztöndíjban részesíthető az a Rétság városban állandó lakóhellyel rendelkező pályázó, aki

- a) államilag támogatott teljes idejű (nappali tagozatos) alapképzésben, mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy felsőfokú szakképzésben folytatja tanulmányait (A-típusú pályázat), vagy középfokú nappali tagozatos iskola utolsó éves hallgatója (B-típusú pályázat),
- b) a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át.

A kérelmek rangsorolásakor és elbírálásakor, előnyben kell részesíteni azt a szociálisan hátrányos helyzetű pályázót,

- a) aki árva, félárva,
- b) akinek családjában az eltartottak száma 3 vagy több fő,
- c) akinek családjában tartósan beteg hozzátartozó van,
- d) aki kollégiumi ellátásban nem részesül.

Pályázónként eltérő ösztöndíj állapítható meg, melynek havi összege 1.000 Ft-tól 5.000 Ft-ig terjedhet.

Tűzifa támogatás

A Képviselő-testület a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásáról szóló rendeletben foglaltak alapján természetbeni juttatásként egyszeri alkalommal, a rendelet szerint Rétság Város Önkormányzata számára megállapított támogatás és az önkormányzat által biztosított saját forrás terhére, kérelem benyújtásával, egyedi elbírálás alapján, szociális célú tűzifa támogatást nyújt a szociálisan rászorultak részére.

Az a személy részesíthető szociális célú tűzifa támogatásban:

- a) akinek a háztartásában az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át, egyedül élő esetén annak 200 %-át, és
- b) fatüzelésre alkalmas fűtőberendezéssel rendelkezik, és erről nyilatkozatot tesz, és
- c) igénylését az adott tárgyév november 1. és december 15. között nyújtja be.

A természetben nyújtott szociális célú tüzifa támogatás mennyisége háztartásonként az egy főre eső jövedelemtől függően 0,5 m³ és 5 m³ között állapítható meg.

Az elbírálás során előnyt élvez az, aki

- a) aktív korúak ellátására, vagy
- b) időskorúak járadékára jogosult, vagy
- c) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő család.

Szűkült azon aktív korúak számára az ellátás jogosultsági feltételi megváltoztak. Sztv. 37.§)

Az ellátás formái:

foglalkoztatás helyettesítő támogatás 22.800 Ft/hó

egészségkárosodási és gyermekfelügyelet támogatás (Az ellátás összege az öregségi nyugdíj összegének, családi jövedelemhatár összegének és a közfoglalkoztatási bér legkisebb összegének függvényében került megállapításra.)

Az ellátás megállapításának hatásköre a járási hivatal hatáskörébe tartozik.

Aktív korúak ellátása

(jogsabályi háttér: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (a továbbiakban: Szt.), 33.§-37/C.§, az átmeneti rendelkezések vonatkozásában: 134.§, 134/B.§)

Az aktív korúak ellátása az aktív korú, nem foglalkoztatott személyeknek nyújtott ellátás, amely olyan személyeknek állapítható meg, akiknek a családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90%-a (25 650 Ft) alatt van, és a családnak nincs a törvényi értékhatárt meghaladó vagyona. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle támogatás állapítható meg, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint a rendszeres szociális segély helyébe lépő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

A jelenleg jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása 2015. március 1-től **a járási hivatal hatáskörébe kerül**. Ettől az időponttól kezdődően az ellátással kapcsolatos ügyek intézésére a járási hivatal jogosult. A kérelmeket továbbra is be lehet nyújtani a polgármesteri hivataloknál, amelyek azt továbbítják a járási hivatalok részére.

Az aktív korúak ellátása keretében megállapítható ellátástípusok és az ellátásra jogosultak körei esetenként változni fognak.

- **A foglalkoztatást helyettesítő támogatás** szabályaiban nem várható változás azon kívül, hogy a támogatást a járási hivatal fogja megállapítani.

A támogatás havi összege – 2014-hez hasonlóan – 22 800 Ft.

- Rendszeres szociális segély nevű ellátás 2015. március 1-től megszűnt. A korábban erre a támogatásra jogosult személyek más ellátásokra szerezhetnek jogosultságot.

Az új rendszer bevezetésének lépései a következők voltak:

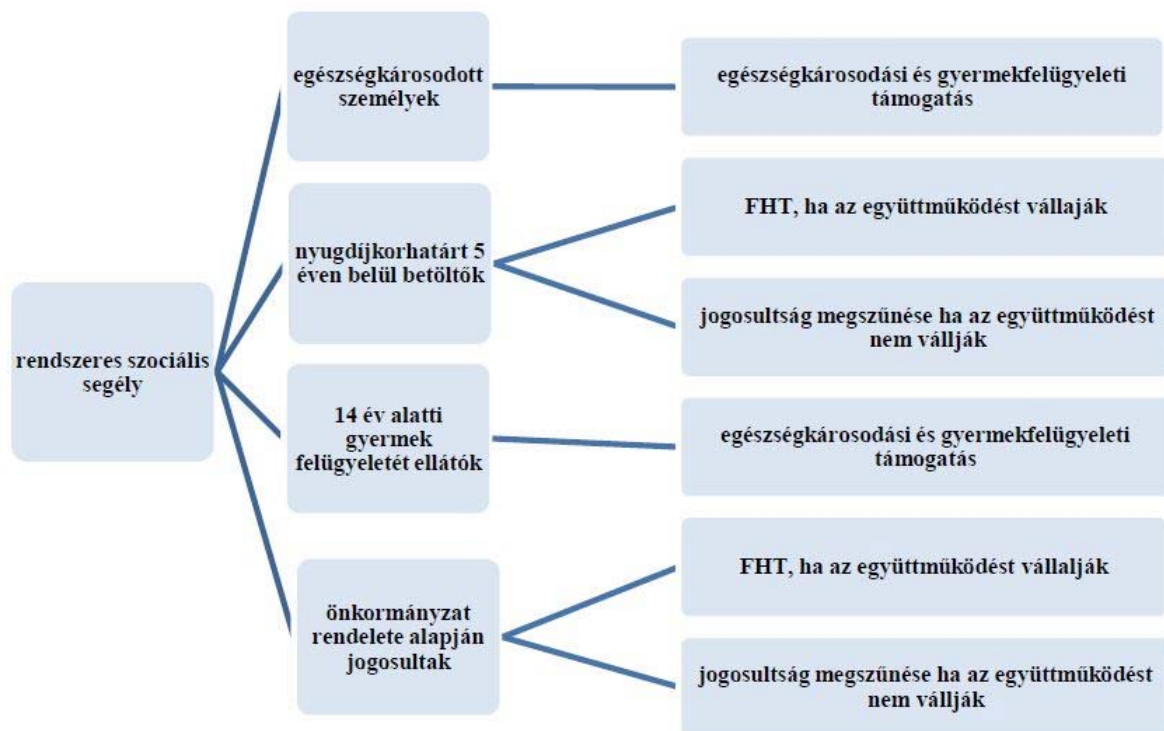
A jelenleg rendszeres szociális segélyre jogosult személyek ellátásra való jogosultságát a jegyző 2015. január 1. és 2015. február 28. között felülvizsgálta.

A felülvizsgálat eredményeként a jegyző határozatban megállapította, hogy az ügyfél 2015. március 1-től milyen ellátásra lesz jogosult.

Automatikusan, **az új egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra** lesznek jogosultak azok a személyek, akik azért jogosultak rendszeres szociális segélyre, mert egészségkárosodottnak minősülnek, vagy 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudják.

Ha vállalják a foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz kapcsolódó együttműködési kötelezettséget (álláskeresőként való nyilvántartásba vétel, együttműködés a munkaügyi központtal), akkor **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** kaphatnak a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők, és azok, akik az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján jogosultak jelenleg rendszeres szociális segélyre.

Ha a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján rendszeres szociális segélyre jogosult személy az együttműködést nem vállalja, akkor az aktív korúak ellátására való jogosultságát meg kell szüntetni.

Az újonnan bevezetendő **egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) összegét** a rendszeres szociális segély összegére vonatkozó szabályok alapján kell kiszámítani, egyedül a családi jövedelemhatár összege változik:

Az EGYT havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg nettó közfoglalkoztatási bér 90%-át. (A nettó közfoglalkoztatási bér 90%-a, tehát az EGYT maximuma 2015. évben 46 662 Ft.)

A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 92%-ának szorzatával. (2015. február 28-ig az önm. 90%-áig kellett kiegészíteni a család jövedelmét. Az új szabályok szerint egy egyedülálló személy esetében a családi jövedelemhatár összege 26 220 Ft, mert a fogyasztási egység arányszáma:1, az önm. 92%-a: 26 220 Ft.)

Az Szt. 2015. február 28-ig hatályos 37/A. § (1) bekezdés alapján rendszeres szociális segély akkor állapítható meg és akkor folyósítható – kivéve az egészségkárosodásuk okán ellátásban részesülő személyeket – ha a személy nyilatkozatában vállalja az együttműködési kötelezettséget a települési önkormányzat által erre kijelölt szervvel. Az Szt. alapján az együttműködés intézményi feltételeiről a települési önkormányzat elsősorban a családsegítő szolgálat útján gondoskodik.

A rendszeres szociális segély ellátórendszerből történő kivezetésével megszűnik a családsegítés szerepe az aktív korúak ellátásában részesülők együttműködési kötelezettségének biztosításában. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult ellátotti kör részére speciális élethelyzetük miatt nem került előírásra együttműködési kötelezettség. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek pedig az állami foglalkoztatási szervvel kötelesek együttműködni.

1. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) szociális szolgáltatásokat érintő módosítások

- Az intézményi térítési díj szabályainak változása
- A támogatott lakhatás szabályainak módosítása
- Belépési hozzájárulás bevezetése a tartós bentlakást nyújtó szociális intézményekben
- Az intézményi jogviszony megszüntetésére vonatkozó szabályok módosítása
- A területi lefedettséget figyelembevevő finanszírozási rendszerbe történő befogadás szabályainak módosítása
- Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás működésének racionalizálása
- Lakóotthoni átalakulás kötelezettségének hatályon kívül helyezése
- Támogatott lakhatás célcsoportjainak változása

- Térítési díj visszamenőleges megállapítása kivételes esetben
- Jogorvoslati rend pontosítása
- A falu és tanyagondnoki szolgáltatás egyes szabályainak módosítása
- A 150 fős korlátra vonatkozó szabályok
- Egyházi kiegészítő támogatás megtérítésére vonatkozó szabály pontosítása
- Jelzalogjog bejegyzés szabályának pontosítása

2. Az Szt.-hez kapcsolódó kormányrendeletek legfontosabb változásai

- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet módosításai
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet módosításai
- A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet módosításai
- Az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról szóló 489/2013. (XII. 18.) Korm.
- A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról, valamint a szakmai irányítása alá tartozó rehabilitációs szakigazgatási szervek feladat - és hatásköréről szóló 95/2012. (V. 15.) Korm. rendelet módosításai

3. Az Szt.-hez kapcsolódó miniszteri rendeletek legfontosabb változásai

- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet módosításai. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításai
- A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet módosítása

A helyi esélyegyenlőségi programok felülvizsgálatának szükségessége

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében kétévente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. Utóbbi bekezdés szó szerint:

„(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

2. Stratégiai környezet bemutatása

Széchenyi 2020.

A 2014-2020 közötti időszakban jelentős uniós forrás áll Magyarország rendelkezésére. A korábbi hét éves periódushoz képest – melynek a legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt – a most induló ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt. Ezeket 11 pontban foglalta össze. Az összes tagállamnak a 11 célhoz kell igazítani saját fejlesztési terveit, így mind a 28 ország egy irányba fejlődik majd tovább.

Magyarország a következő hét éves időszakban összesen 7480 milliárd forintot használhat fel. Az összes forrás 60%-át a Gazdaságfejlesztésre fordíthatjuk majd, melynek részét képezi a foglalkoztatottság elősegítése is. Az előző időszakhoz képest másfélszer több forrás jut majd munkahelyteremtésre, háromszor több a kutatás-fejlesztésre és innovációra, energiahatékonyságra és az infokommunikációs szektor fejlesztésére pedig a korábbi dupláját használhatjuk fel. A teljes pénzügyi keret legalább 15 százalékát

közvetlenül a kis- és középvállalkozások megerősítésére fordítják majd, és a pályázati rendszerben is több változásra számíthatunk.

A 2007 - 2013 és a 2014 - 2020 - as tervezési időszak összehasonlítása

	2007-2013	2014-2020
Uniósi tervezési keretek	-Strukturális alapok és vidékfejlesztés elkülönül -Tagállami szintű keretdokumentum (Nemzeti Stratégiai Referenciakeret, NSRF)	•Integrált tervezés:Közös Stratégiai Keret (5 alap egységes keretben) uniós szinten •Tagállami szintű keretek (Partnerségi Megállapodás)
Tematikus súlypontok	- 15 OP	• 9 OP, célzottabb tervezés uniós és hazai szinten (11 tematikus cél, EU 2020)
Prioritások	-Gazdaságfejlesztés: 24% -Foglalkoztatás mint szociális kérdés	• gazdaságfejlesztés: 60% • Foglalkoztatás a gazdasági fejlesztés része
Intézményrendszer	-Központi irányítás (NFÜ) -Regionális dekoncentráció (RFÜ)	• központi koordinációval (ME) működő decentralizált intézményrendszer (IH-k a szakpolitikáért felelős tárcáknál) • valós térségi decentralizáció (megyei szinten)
Eljárásrendek, támogatási formák	-Komoly adminisztratív kötelezettségek, -2010-től racionalizáció, egyszerűsítések -Pályázatok vissza nem térítendő támogatással -Kombinált mikro-hitel	• egyszerűbb eljárásrendek, központi koordinációval •Vissza nem térítendő támogatások mellett nagyobb teret kapnak a pénzügyi eszközök •A pénzügyi eszközök teszik ki a teljes összeg 10%-át • közsféra ne pályázzon: szakmailag kijelölt fejlesztések, ismert programozható forráskeretek • nyílt pályázatok mellett optimalizált projekt-kiválasztási eljárások

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A jelenlegi helyi stratégiai és települési önkormányzati koncepciók, programok harmonizálnak az Esélyegyenlőségi Programmal.

A HEP 2014. június 20-i elfogadása óta több dokumentum aktualizálása, illetve megalkotása történt meg:

- **14/2015.(XI.04.) rendelet** a 2015. évi költségvetésről szóló 3/2014 (III.12.) számú rendeletet módosításáról
- **9/2015.(V.04.) rendelet** a gyermek és szociális étkeztetés valamint a házi segítségnyújtás térítési díjáról szóló 5/2014 (III.26.) számú rendeletet módosító 7/2015 (IV.22.) rendelet
- **8/2015.(IV.22.) rendelet** a 2015. évi költségvetésről szóló 36/2015. (III.12.) rendelet módosításáról
- **7/2015.(IV.22.) rendelet** a gyermek és szociális étkeztetés valamint a házi segítségnyújtás térítési díjáról szóló 5/2014. (III.26.) számú rendelet módosításáról
- **5/2015.(IV.20.) rendelet** a 2014. évi költségvetés végrehajtásáról
- **4/2015.(III.31.) rendelet** a települési folyékony hulladék kezelésével kapcsolatos közszolgáltatásról és annak kötelező igénybevételéről
- **3/2015.(III.12.) rendelet** az önkormányzat 2015. évi költségvetéséről
- **2/2015.(II.27.) rendelet** a szociális ellátások rendjéről
- **15/2014.(XI.21.) rendelet** a szociális ellátások rendjéről szóló 23/2013.(XII.16.) rendelet módosításáról
- **14/2014.(XI.21.) rendelet** az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatáról

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A program megalkotása óta nem történt változás a tárgykorben.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatok a TEIR adatbázisból, a Központi Statisztikai Hivatal 2001. és 2011. évi népszámlálási adataiból, a Nemzeti Munkaügyi Hivatal adataiból, a helyi önkormányzati és intézményi nyilvántartásokból, valamint az ágazati beszámolók megállapításaiból, szakemberek tapasztalataiból állt össze. Rétságra vonatkozó – az esélyegyenlőség és az adatszolgáltatás szempontjából releváns – kutatás nem történt.

Az indikátor táblák adatokkal való feltöltése megtörtént.

A fogyatékkal élők számával, helyzetével kapcsolatosan kevés adattal rendelkezünk. Ezen hiányok pótlására az intézkedési tervet fenntartjuk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A településen nem jellemző a mélyszegénység, mint jelenség - súlyos megélhetési zavarok viszonylag szűk körben találhatóak meg.

A településen nem jellemző a hajléktalanság sem.

Jelenleg 9 fő település szinten bejelentkezett „hajléktalanként” nyilvántartott személy van. A „hajléktalanok” lakcím nélküli rétsági lakosok, akik egy része szükséglakásban, illetve különböző melléképületekben él, közvetlen veszélyben nincsenek.

Az önkormányzat a 2 fő számára – közfoglalkoztatást biztosít, a többiek a Járási Hivaltól Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatásban részesül.

A településen a hagyományos roma életforma nem jellemző.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A pénzügyi-gazdasági válság jelentősen rontotta a megye egyébként is rossz foglalkoztatási helyzetét. A gazdasági folyamatokat azóta is többnyire stagnáló, illetve negatív tendenciák jellemzik a térségben, melyek munkaerőpiacra gyakorolt kedvezőtlen hatása megmutatkozik a megye foglalkoztatási mutatóiban.

A foglalkoztatottak száma csökkenést mutat, holott a nyugdíj-korhatár folyamatos emelkedése miatt elvileg ezzel ellentétes folyamatnak kellett volna érvényesülnie. A válság kibontakozásának évében, illetve 2011-ben volt a legintenzívebb a foglalkoztatottak számának apadása, amit döntően az önfoglalkoztatók tevékenységének megszűnése határozott meg, de az alkalmazásban állók száma is kedvezőtlenül alakult.

A válság kezdetén állástalanná váltak jelentős része azóta sem talált vissza a munkaerőpiacra, miközben az iskolából kikerülők esetében is jelentősen hosszabbá vált a munkahelykeresés időszaka.

A munkanélküliek nemenkénti megoszlását a nyílt munkanélküliség megjelenése óta a férfiak túlsúlya jellemzi, ami azonban jelentős szezonális ingadozást mutat. Az elmúlt években a férfiak súlyának folyamatos csökkenése volt jellemző.

A válság kezdeti időszakában a férfiak jelentős számban veszítették el álláshelyüket. A közfoglalkoztatásba bevont férfiak magas száma miatt ismeretes, hogy a férfiak jobban mobilizálhatóak, a rövid idejű munkát és az ingázást is szívesebben vállalják, mint a nők. Emelkedett a gyengébb nem képviselőinek munkanélkülieken belüli aránya.

A nők munkaerő-piaci helyzetének romlása főként az idősebb korosztályhoz tartozók esetében figyelhető meg. Nagy részük szintén a válság vesztese, többségük azóta sem jutott vissza a munka világába. A nők ezen rétegét nem csak az életkoruk, hanem egészségi állapotuk is akadályozza az elhelyezkedésben. A létszámbővülést egyrészt a rehabilitációs ellátási rendszerből kiesők beáramlása, másrészt a munkaerőpiacra lépni szándékozó pályakezdők növekvő száma, továbbá a nőknek felajánlott álláshelyek – köztük a közfoglalkoztatás – alacsony szintje okozza. A támogatott foglalkoztatási lehetőségek között is csak igen keveset kínálnak a nők részére. Sajátos adottságaiknál fogva egyes női munkavállalói rétegek jól körülhatárolható hátrányokat szenvednek az elhelyezkedésnél. Bizonyos, hagyományosan női szakmák, foglalkozások iránt érzékelhetően csökkent a kereslet.

A kisgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák számára a váltakozó munkarend, vagy a nagy távolságú ingázás nehezen vállalható, miközben a számukra is elfogadható rugalmasabb foglalkoztatási formák alig léteznek.

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal adatai alapján 2013. februárjában a nyilvántartott álláskeresők munkavállalási korú népességhez viszonyított aránya (relatív mutató) országosan 11,6%, Nógrád megyében ez az adat 17,37% volt.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Ebben a fejezetben azt vizsgáljuk, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1095	1007	2102	80	7,3%	90	8,9%	170	8,1%
2009	1076	898	1974	111	10,3%	132	14,7%	243	12,3%
2010	1069	1094	2163	91	8,5%	107	9,8%	198	9,2%
2011	1159	1086	2245	90	7,8%	107	9,9%	197	8,8%
2012	1035	1067	2102	109	10,5%	131	12,3%	240	11,4%
2013	n.a	n.a	2854	n.a	n.a.	n.a	n.a	n.a	n.a
2014	n.a	n.a	2845	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Az álláskeresők száma a vizsgált évek (2008-2012) tekintetében enyhén emelkedik. Az aktív korú lakossághoz képest (15-64 évesek) nem mondható túl magasnak az álláskeresők aránya. A nyilvántartott álláskeresők száma 2009-ben nőtt meg számottevően mind a nők, mind a férfiak tekintetében, amely betudható a gazdasági válság hatásának is.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	80	90	170	46	36	82	57,5%	40,0%	48,2%
2009	111	132	243	73	83	156	65,8%	62,9%	64,2%
2010	91	107	198	53	55	108	58,2%	51,4%	54,5%
2011	90	107	197	59	59	118	65,6%	55,1%	59,9%
2012	109	131	240	73	79	152	67,0%	60,3%	63,3%
2013	n.a	n.a		n.a	n.a				

A tartós munkanélküliek száma magasnak mondható, különösen a nők esetében, és folyamatos emelkedést mutat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolázottság és a szakképzettség szintje a társadalmi-gazdasági fejlettség egyik legfontosabb ismérve.

A változó körülményekhez igazodva elengedhetetlenül szükséges az új ismeretek megszerzése, illetve a már meglévők korszerűsítése.

A 15 éves és idősebb népesség legmagasabb befejezett iskolai végzettségének vizsgálata szerint az országos átlagnál magasabb volt a legfeljebb általános iskolát, illetve a szakmunkásképzőt, szakiskolát végzettek aránya, míg az érettségivel, diplomával rendelkezők súlya nem érte el a hazai átlagot. 1990 óta a foglalkoztatottsági viszonyok átrendeződtek, a foglalkoztatottak számának fokozatos csökkenése mellett megjelentek a munkanélküliek, és jelentősen emelkedett az inaktív keresők száma is.

E csoportok igen eltérőek az iskolai végzettség tekintetében, illetve az egyes végzettségi szintekhez jellemzően különböző foglalkoztatottsági arányok tartoznak. Az alacsonyabb képzettségű, idősebb foglalkoztatottak fokozatosan kikerültek az aktív keresők közül és helyüket magasabb, korszerűbb képesítéssel rendelkező fiatalok foglalták el.

Az utóbbi évtizedben jelentős szemléletváltás történt a fiatalok gondolkodásában és demográfiai magatartásában. A hangsúly a tanulásra, a képzettség szintjének emelésére helyeződött. A képzésben töltött idő egyre növekszik, sokan a munkaerő-piaci belépéstől tartva hosszabbítják meg iskolai éveiket, s választják az érettségire épülő iskolarendszerű vagy felsőfokú képzéseket. A pályaválasztók (és szüleik) értékrendjében elsődleges vonzerővel az érettségi, majd a diploma bír. Gondot jelent, hogy a diákok nagy része rendszerint nem a munkaerő-piaci igények, hanem a helyi képzési kínálat alapján választ iskolát, szakmát.

Az első alkalommal regisztrálást kérő pályakezdők szinte kivétel nélkül a frissen végzettek közül kerülnek ki, ezért elsősorban ők jelzik az iskolák kibocsátása és a munkaerőpiac igénye között mutatkozó eltéréseket. A főiskolán, egyetemen végző hallgatók dinamikus növekedése ellenére a magasan kvalifikált fiatalok az utóbbi években csökkenő számban kérték regisztrálásukat. Általános tapasztalat, hogy a felsőoktatásba beiratkozott nőgrádiak több mint 90%-a nem tér vissza lakhelyére, mivel elhelyezkedésükre minimális az esély. Ugyanakkor a megfelelő vezetési- és munkatapasztalattal rendelkező értelmiség pedig a központi centralizáció okán fokozatosan veszíti el pozícióit és lehetőségeit a megye területén. Döntően a jól képzett, mobil középkorú munkavállalók vándorolnak el. A tömegesen elterjedt, sokszor államilag is támogatott OKJ-s képzések nagy többségükben nem illeszkednek a munkaerő-piaci elvárásokhoz, így tényleges hasznosításukra nem – vagy csak nagyon korlátozottan – kerül sor.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	2449	1279	1170	2320	1188	1132	129	5,3%	91	7,1%	38	3,2%
2011	2463	1263	1200	2348	1207	1141	115	4,7%	56	4,4%	59	4,9%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az aktív korú lakosság (15 éves és idősebb) számához viszonyítva az általános iskolai végzettséggel sem rendelkezők száma nem tekinthető magasnak sem a 2001., sem a 2011. évi adatok alapján, viszont a férfiak esetében megállapítható, hogy arányuk nőtt tíz év alatt.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	170	6	3,5%	66	38,8%	98	57,6%
2009	243	7	2,9%	91	37,4%	145	59,7%
2010	198	5	2,5%	63	31,8%	130	65,7%
2011	197	8	4,1%	60	30,5%	129	65,5%
2012	240	8	3,3%	80	33,3%	152	63,3%
2013	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	

A regisztrált munkanélküliek többsége 8 általános iskolánál magasabb végzettséggel rendelkezik, illetve megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők többsége legalább 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik.

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.

A foglalkoztatás szervezését Rétság Város Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) Pénzügyi és Szolgáltatási csoportja, valamint Városüzemeltetési csoport, a munkáltatói feladatokat a település polgármestere látja el. A munkaügyi és személyügyi feladatokat ugyancsak a hivatal Pénzügyi és Szolgáltatási csoportja végzi.

A közfoglalkoztatottak száma 2013-ben jelentősen megemelkedett, majd 2014-ben és 2015-ben is magasabb volt. Számukat összevetve a település aktív korú lakosságának számával megállapítható, hogy 2-4 % között mozogott az évek tekintetében. A vizsgált időszak alatt megfigyelhető, hogy az önkormányzati közvetítések mellett lehetőség nyílt újabb foglalkoztatókat is bevonni a rendszerbe. Rétság városában közfoglalkoztatást vállalt még az önkormányzaton kívül a KLIK, CKÖ, Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság, NMKH, Rendőrség, NMI, MANDA.

Összevetve az adatot az állástalanok számával megfigyelhető, hogy ez a foglalkoztatási forma nem pótolja a hiányzó munkalehetőséget.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	39	2%	n.a.	n.a.
2011	91	4%	n.a.	n.a.
2012	61	3%	n.a.	n.a.
2013	136	n.a.	n.a.	n.a.
2014	131	n.a.	n.a.	n.a.
2015	134	n.a.	n.a.	n.a.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Nógrád megyében elsőként Rétságon kezdődött meg „zöldmezős” ipartelepítésre alkalmas terület előkészítése, mely 1997-ben nyerte el az Ipari Park címet. A megyei felzárkóztatási program pályázati rendszere hozzájárult, hogy a következő években multinacionális cégek sora létesített üzemet Rétságon. Rétságon ugyan felszámolásra kerültek egyes – a ’60-as évek vidéki ipartelepítése keretében létesített – vállalkozások, azonban betelepült számos külföldi érdekeltségű cég, melyek nem csupán munkaalkalmat teremtenek, hanem új munkakultúrát is meghonosítanak.

A településen jelen lévő ipari üzemek, mint nagy foglalkoztatók jelentősen befolyásolják a munkanélküliek számát, illetve alátámasztják azt a tényt, hogy a munkanélküliség jelentősen alacsonyabb az országos és a megyei átlagnál. A munkanélküliek számának stagnálása azonban nincs összhangban az üzemek bővülésével, fejlődésével.

Rétsági székhelyű vállalatok, melyek nagy része autóalkatrészek gyártásával foglalkozik:

- AFT Európa – Fém Formáló Technológiai Kft.
- Gibbs-Hungary Die Casting Ipari termelő Kft.
- SPEKTÍVA 2000 Kereskedelmi és Szállítványozási Kft.
- Ten Cate Enbi Gumialkatrész-gyártó Kft.
- Tredegar Film Products Termelő és Kereskedelmi Kft.
- HI-LEX Hungary Kábelrendszer Gyártó Kft.

Megkezdte működését Rétságon a TDK Elektronika Magyarország Kft. korábbi, felszabadult üzemterületén az Urbán & Urbán Kft., amely a környékbeli álláskeresőknek nyújt munkalehetőséget.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	229	255	484	9	3,9%	11	4,3%	20	4,1%
2009	219	241	460	9	4,1%	17	7,1%	26	5,7%
2010	209	242	451	5	2,4%	14	5,8%	19	4,2%
2011	204	240	444	6	2,9%	13	5,4%	19	4,3%
2012	203	238	441	10	4,9%	13	5,5%	23	5,2%
2013	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.			

A pályakezdő álláskeresők (18-29 éves népesség) száma nem tekinthető magasnak. Kifejezetten a részükre szervezett az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok, továbbképzések nincsenek, a Nógrád Megyei Kormányhivatal Rétsági Járási Munkaügyi Kirendeltsége időszakonként szervez az álláskeresők részére nyelvtanfolyamokat, illetve a környező városokban lehetőség nyílik az iskolák által szervezett felnőttképzési rendszer keretében történő nyelvi képzéseken részt venni.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A 1704/2013. (X.8.) Kormány határozat alapján 2013. november 1-jétől 2014. április végéig tartó téli közfoglalkoztatás valósult meg a településen megvalósítandó alapkompentencia-fejlesztő képzések lebonyolítására.

A leghátrányosabb helyzetű álláskeresőknek szervezett alapkompentencia –fejlesztés c. képzés mellett – az időközben jelentkező igényekhez igazodva – december elejétől további képzési programok (kisgépközlelői, parkgondozói) indultak a téli közfoglalkoztatás keretén belül.

Az alapkompentencia-fejlesztés 5 tananyagegységből álló, 438 órás képzés célja azoknak az elemi ismereteknek, készségeknek és szociális kompetenciáknak az elsajátítása/begyakoroltatása, melyek elengedhetetlenek a sikeres munkaerő-piaci reintegrációhoz, valamint alapfeltételei a szakképzésbe való bekapcsolódásnak. A képzés azoknak a leghátrányosabb helyzetű munkavállalóknak szerveződött, akik egyáltalán nem, vagy csak részben rendelkeznek az általános iskola elvégzéséhez szükséges alapkompentenciákkal és - készségekkel.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők fogalmát a fejezet elején általánosságban kifejtettük. A mélyszegénység megítélése, mint kategória behatárolása országtól függően más és más. Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek (valós középérték) 60 %-nál kevesebből élők.

Magyarországon 2011-ben ez a mérőszám havi egy főre jutó 84.000 Ft, 2012-ben 86.000 Ft volt.

A településen élő családok pontos jövedelmi adataival nem rendelkezünk. Adatgyűjtést legfeljebb azok körében lehetne végezni, akik valamilyen ellátásért az önkormányzathoz folyamodnak. Ebben a körben is legalább egy éves időtartamban kellene folyamatosan végezni a felmérést ahhoz, hogy megközelítően pontos adatokat kapjunk.

A mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása a településen a közfoglalkoztatásban történik.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Rétság Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 15/2015.(XI.23.) számú rendeletében szabályozta a hatáskörébe tartozó pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokat és azok jogosultsági feltételeit.

Az önkormányzat a rászorulóknak részére :

- méltányossági ápolási díjat
- létfenntartási települési támogatást
- gyermeknevelési települési támogatást
- temetési települési támogatást
- születési települési támogatást
- köztemetést
- szociális étkeztetést
- házi segítségnyújtást
- tűzifa támogatást biztosít.

Közgyógyellátás alanyi jogon, normatív és méltányossági alapon állapítható meg. A normatív és alanyi jogú ellátás megállapítása a járási hivatal hatáskörébe tartozik. A méltányossági ellátást állapította meg a jegyző, az önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek szerint. Ezzel magyarázható a 2013. évi adat csökkenése.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	100
2009	67
2010	108
2011	102
2012	132
2013	5
2014	2

2015. évben nincs az önkormányzatnak lehetősége méltányossági közgyógyellátást megállapítani. Települési támogatásként a Képviselő-testület Szociális Bizottsága gyógyszer-támogatást biztosíthat egyszeri települési támogatásként.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személyek otthoni ápolását vállaló nagykorú hozzátartozó ellátása. Ápolási díjra jogosult – a jegyes kivételével – a hozzátartozó, ha az ápolat önmaga ellátására képtelen, állandó felügyeletre, gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, ill. ha 18 év alatti tartósan beteg, mely ellátásokat a járási hivatal állapítja meg.

Méltányosságból állapítható meg, ha az ápolat 18 év feletti tartósan beteg. Ezzel magyarázható a 2013. évtől kezdődő adatok csökkenése.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	7
2009	10
2010	13
2011	15
2012	12
2013	3
2014	4
2015	5

Álláskeresői segélyre jogosult, aki az álláskeresői járadék folyósításának idejét kimerítette, és maximum öt éve hiányzik a rá irányuló öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez. A segélyben részesülők aránya alacsony, számuk 2012-ben számottevően csökkent.

2012. évtől vonatkozóan nem rendelkezünk pontos adattal az álláskeresői segélyben részesülők számát vonatkozóan.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők

száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	2012	18	0,9%
2009	1974	19	1,0%
2010	2163	22	1,0%
2011	2245	14	0,6%
2012	2102	2	0,1%
2013	n.a	n.a.	

Álláskeresési járadékra jogosult, aki az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap. Számuk 2012-ben jelentősen csökkent.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma		álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	%	fő	%
2008	170		42	24,7%
2009	243		64	26,3%
2010	198		43	21,7%
2011	197		47	23,9%
2012	240		27	11,3%
2013	n.a.		n.a.	

Az alábbi táblázat adatsora azt mutatja, hogy a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen a településen.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	80	3,8	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2009	24	1,2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2010	9	0,4	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2011	15	0,6	81	41,1	n.a.	n.a.
2012	11	0,5	97	40,4	4	4
2013	8	n.a.	102	n.a.	14	14

Aktív korúak ellátása

(jogsabályi háttér: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (a továbbiakban: Szt.), 33.§-37/C.§, az átmeneti rendelkezések vonatkozásában: 134.§, 134/B.§)

Az aktív korúak ellátása az aktív korú, nem foglalkoztatott személyeknek nyújtott ellátás, amely olyan személyeknek állapítható meg, akiknek a családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90%-a (25 650 Ft) alatt van, és a családnak nincs a törvényi értékhatárt meghaladó vagyona. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle támogatás állapítható meg, a foglalkoztatást helyettesítő

támogatás, valamint a rendszeres szociális segély helyébe lépő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

A jelenleg jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása 2015. március 1-től **a járási hivatal hatáskörébe kerül**. Ettől az időponttól kezdődően az ellátással kapcsolatos ügyek intézésére a járási hivatal jogosult. A kérelmeket továbbra is be lehet nyújtani a polgármesteri hivataloknál, amelyek azt továbbítják a járási hivatalok részére.

Az aktív korúak ellátása keretében megállapítható ellátástípusok és az ellátásra jogosultak körei esetenként változni fognak.

- **A foglalkoztatást helyettesítő támogatás** szabályaiban nem várható változás azon kívül, hogy a támogatást a járási hivatal fogja megállapítani.

A támogatás havi összege – 2014-hez hasonlóan – 22 800 Ft.

- Rendszeres szociális segély nevű ellátás 2015. március 1-től megszűnt. A korábban erre a támogatásra jogosult személyek más ellátásokra szerezhetnek jogosultságot.

Az új rendszer bevezetésének lépései a következők voltak:

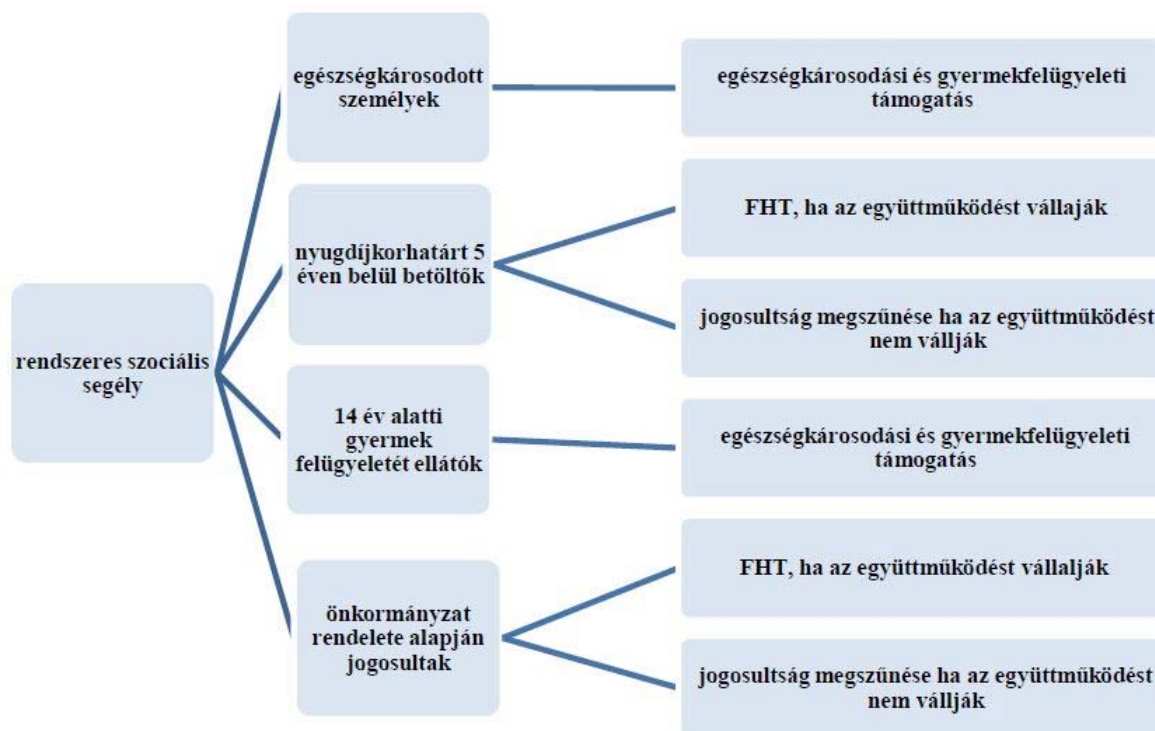
□ A jelenleg rendszeres szociális segélyre jogosult személyek ellátásra való jogosultságát a jegyző 2015. január 1. és 2015. február 28. között felülvizsgálta.

□ A felülvizsgálat eredményeként a jegyző határozatban megállapította, hogy az ügyfél 2015. március 1-től milyen ellátásra lesz jogosult.

□ Automatikusan, **az új egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra** lesznek jogosultak azok a személyek, akik azért jogosultak rendszeres szociális segélyre, mert egészségkárosodottnak minősülnek, vagy 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudják.

□ Ha vállalják a foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz kapcsolódó együttműködési kötelezettséget (álláskeresőként való nyilvántartásba vétel, együttműködés a munkaügyi központtal), akkor **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** kaphatnak a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők, és azok, akik az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján jogosultak jelenleg rendszeres szociális segélyre.

□ Ha a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján rendszeres szociális segélyre jogosult személy az együttműködést nem vállalja, akkor az aktív korúak ellátására való jogosultságát meg kell szüntetni.

Az újonnan bevezetendő **egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) összegét a rendszeres szociális segély összegére vonatkozó szabályok alapján kell kiszámítani, egyedül a családi jövedelemhatár összege változik:**

Az EGYT havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg nettó közfoglalkoztatási bér 90%-át. (A nettó közfoglalkoztatási bér 90%-a, tehát az EGYT maximuma 2015. évben 46 662 Ft.)

A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 92%-ának szorzatával. (2015. február 28-ig az önym. 90%-áig kellett kiegészíteni a család jövedelmét. Az új szabályok szerint egy egyedülálló személy esetében a családi jövedelemhatár összege 26 220 Ft, mert a fogyasztási egység arányszáma:1, az önym. 92%-a: 26 220 Ft.)

Az Szt. 2015. február 28-ig hatályos 37/A. § (1) bekezdés alapján rendszeres szociális segély akkor állapítható meg és akkor folyósítható – kivéve az egészségkárosodásuk okán ellátásban részesülő személyeket – ha a személy nyilatkozatában vállalja az együttműködési kötelezettséget a települési önkormányzat által erre kijelölt szervvel. Az Szt. alapján az együttműködés intézményi feltételeiről a települési önkormányzat elsősorban a családsegítő szolgálat útján gondoskodik.

A rendszeres szociális segély ellátórendszerből történő kivezetésével megszűnik a családsegítés szerepe az aktív korúak ellátásában részesülők együttműködési kötelezettségének biztosításában. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult ellátotti kör részére speciális élethelyzetük miatt nem került előírásra együttműködési kötelezettség. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek pedig az állami foglalkoztatási szervvel kötelesek együttműködni.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	1150	0
2009	1151	0
2010	1154	0
2011	1154	0
2012	1157	0
2013	n.a.	n.a.

Rétságon a vizsgált évek tekintetében enyhe emelkedés figyelhető meg a lakásállomány tekintetében, 2012. évben 1157 volt.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat tulajdonában 4 bérlakás van, melyek közül egyik sem elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás.

év	bérlakás állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	4	0
2009	4	0
2010	4	0
2011	4	0
2012	4	0
2013	n.a.	n.a.

b) szociális lakhatás

A településen nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nem releváns.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A településen nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

Lakásfenntartási támogatás normatív alapon állapítható meg a szociálisan rászoruló háztartások részére a lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások támogatására. A megállapított támogatás egy évre szól, a jogosultsági feltételek fennállását évente felül kell vizsgálni. 2009-től kezdődően folyamatosan emelkedik a lakásfenntartási támogatásban részesülő családok száma.

A Szt. 2015. február 28-ig biztosított az Önkormányzatoknak Normatív lakásfenntartási támogatás biztosítására lehetőséget.

Adósságcsökkentési támogatást a település önkormányzatának nem áll módjában biztosítani.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	n.a.	n.a.
2009	71	n.a.
2010	81	0
2011	118	0
2012	130	0
2013	117	0

f) eladósodottság

A település lakosságának eladósodottságára vonatkozóan az adatok tekintetében nem releváns. A benyújtott szociális kérelmek tükrében következtetni lehet a családok jövedelmi viszonyaira, életszínvonalára és megélhetési problémáira. Meg kell állapítani, hogy 2010-től nagymértékben megnőtt a rendszeres szociális segélyben, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban és a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma. Mindez a családok elszegényedésére enged következtetni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön nem releváns.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátások körében gondoskodik

- a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A településen biztosított mind a felnőttek, mind a gyermekek részére nyújtott orvosi szolgáltatás.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	3	1
2009	0	3	1
2010	0	2	1
2011	0	2	1
2012	0	2	1
2013	0	2	1
2014	0	2	1
2015	0	2	1

A központi orvosi ügyeleti ellátás 2013. április elsejétől lényegében változott meg Rétságon. Az ügyelet a Járóbeteg Szakellátó Központban üzemel, melyet a Junimed Kft. lát el. Az ügyeletet 8 orvos látja el. Gépkocsivezetőkből 6 fő áll rendelkezésre. A gépkocsivezetők valamennyien mentősofőri jogosítvánnyal és képesítéssel rendelkeznek. Ez azért is fontos, mert ki vannak képezve a sürgősségi esetek ellátásában való közreműködésre.

Sürgős esetben - amennyiben feltétlenül szükséges - az ügyeletes autó orvossal és mentősofőrrel is hívható helyszínre.

A szolgáltatás a következő településekről vehető igénybe: Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Horpács, Katalinpuszta, Kétdobony, Kiseccset, Nagyoroszi, Nógrád, Nőtincs, Ósagárd, Pusztaberki, Rétság, Romhány, Szátok, Szendehely, Sente, Tereske, Tolmács.

Az ügyelet működési ideje hétköznapokon 16.00 órától másnap reggel 8.00 óráig. Hétvégén és ünnepnapokon 24 órás a szolgálat, tehát előző délután 16.00-tól az első munkanap reggel 8.00-ig.

A fogorvosi alapellátás a városban működő fogorvosi rendelőben biztosított. A szolgáltatást egy fő vállalkozó fogorvos végzi.

A védőnői feladatokat két védőnő látja el.

A védőnői tanácsadó helyiség megfelelően felszerelt, akadálymentesített, a Rétsági Járóbeteg-szakellátó Központban található a gyermekorvosi rendelővel együtt.

Az iskola-egészségügyi ellátást a gyermekorvos és a védőnő végzi.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	228
2009	2	224
2010	2	212
2011	2	210
2012	2	206
2013	2	n.a.
2014	2	250
2015	2	258

A helyi és a környező lakosság járóbeteg ellátását a Rétsági Járóbeteg-szakellátó Központ, fekvőbeteg szakellátását a balassagyarmati Dr. Kenessey Albert Kórház és Rendelőintézet látja el. A kórház autóbusszal és autóval is könnyen kb. 25 -30 perc alatt elérhető.

Sürgős esetekben a településen található mentőállomás áll a lakosok és a környező lakosság rendelkezésére.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenciós és szűrőprogramokon való lakossági részvételről nincsenek számadataink. Az országosan elrendelt programok közül megszűnt a kötelező tüdőszűrés. A nőgyógyászati szűrések nem kötelező jellegűek, az érintettek személyes értesítés útján szereznek tudomást a lehetőségről. A szűrővizsgálatokat a Rétsági Járóbeteg-szakellátó Központ, valamint a balassagyarmati vagy a salgótarjáni kórház végzi, az utóbbinak a tömegközlekedéssel történő elérése már több ember számára nehézségekbe ütközik. Helyi szűréseket a háziorvos és a védőnő szervezi, alkalomszerűen, melyeknek propagandája hiányos. A koragyermekkorai kötelező szűrések a védőnői-és a háziorvosi szolgálat keretében biztosítottak.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A salgótarjáni Szent Lázár Kórház látja el a fekvőbeteg-rehabilitációs osztályt, a járóbeteg-, a pulmonológiai és a gyermekrehabilitációt. Pásztón a Margit Kórházba költözik a jelenleg a kórházon kívül működő tüdőgondozó. A balassagyarmati Dr. Kenessey Albert Kórház és Rendelőintézet a pszichiátriai, az addiktológiai és a neurológiai rehabilitációt látja el. A betegek számára elérhetővé válik a zenei, a sport-, mozgás- és fizioterápia, emellett a járóbeteg-ellátás keretében a gyermekrehabilitációs ellátás alapjait is megteremtik Balassagyarmaton.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést az önkormányzat 2015. szeptember 1-től vállalkozásba adta át.

Az étkeztetést az EBM TRADE Kft. látja el. Ellátást biztosít az óvodások, az iskolások, a szociális étkezők (leginkább idősek) részére, de lehetőség van vendégeknek is az ebédelésre.

A Napközi Konyha felújítási munkálatai elkészültek.

A külső felújítás, nyílászárók cseréje mellett teljesen megújításra került az étterem belseje, új bútorokkal, falborítással, világítással. Az előtéri kézmosó, és más csatlakozó részek is felújításra kerültek.

Az intézmény betartja a gyermekétkeztetés szabályaira vonatkozó normákat.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen működő sportegyesületek:

- Rétság Városi Sport Egyesület
- Rétsági Judo Club
- Rétság Riders Team Szabadidő és Motorsport Egyesület
- Főnix Asztalitenisz Sportegyesület
- Árpád Sportlövő és Íjász Egylet
- Extrém Légisport Egyesület

Szervezetten a Rétság Városi Sport Egyesület foglalkozik labdarúgó utánpótlás neveléssel több korosztály számára.

A Rétság Városi Sport Egyesület az egyesületi jogról szóló 1989. évi II. törvény alapján önállóan működő 2002-ben újjá alakult társadalmi szervezet.

Az egyesület a vonatkozó jogszabályok és az alapszabály, valamint a közgyűlés választott szerveinek határozatai alapján elnökének irányításával végzi tevékenységét.

A szakosztályok létrehozása illetve megszüntetése az egyesület elnökségének hatáskörébe tartozik.

Az egyesület a Magyar Olimpiai Bizottság és az MLSz szakszövetségek alapszabályait magára nézve kötelezőnek ismeri el.

Az egyesület tagja lehet a sport területén működő érdekvédelmi szervezeteknek.

Az egyesület- céljainak megvalósítása érdekében- együttműködik a működési feltételeinek biztosításában részt vállaló állami, társadalmi és gazdálkodó szervezetekkel valamint magánszemélyekkel.

Utánpótlásban egyesületük térségi szerepet tölt be. Hozzá tartozik kilenc csapat átfogó utánpótlásának szervezése is. A tehetséges játékosok magasabb egyesületekhez való irányítása.

A kiírásoknak megfelelően torna rendszerben működnek. Több települési tornán is részt vesznek.

A megyéből több játékos már pályára lépett magasabb osztályokban is. Többek tagjai Magyar Nógrád megyei Korosztályos Válogatottak is.

A Rétsági Judo Club Nógrád megye legnagyobb és legeredményesebb cselgáncs klubja. 1994-es fennállása óta sikert sikerre halmozott nem csak a hazai, hanem a nemzetközi versenyeken is. Magyar bajnoka, dobogósa és helyezettei is vannak. A klub több érmet is hazahozva szép eredményeket ért el az ország legnagyobb városaiban megrendezett diákolimpiákon.

Az évente megjelenő országos tízes ranglistákon a Rétsági Judo Clubból mindig is sokan szerepelnek az ország legjobbjai között. A magas színvonalú szakmai munka garanciáját az edzők személye jelenti.

Az Árpád Sportlövő és Íjász Egylet 1996 áprilisában alakult az alábbi céllal:

- Lehetőséget biztosítson a lövész és íjász sport megismerésére, a rendszeres edzésekre, a versenyeken való indulásra, a szabadidő kulturált eltöltésére.
- Növelje a szabadidős sportban résztvevők fizikai, pszichikai állóképességét, javítsa egészségi állapotát.
- Segítse elő a fiatalok felkészülését a honvédelmi kötelezettség teljesítésére.
- A szigorú szabályok betartásával, fegyelmezett magatartásra, felelősségteljes gondolkodásra neveljen.
- Működjön közre a környezet és természet védelmében.
- Nyújtson segítséget történelmi tradícióink megőrzéséhez, ápolásához.
- A város sportpalettáján új színfoltként jelenjen meg.

Az elmúlt években országos minősítő löversenyt (pisztolyban, puskában), országos vadászíjász versenyt, megyei akadályversenyt rendeztek, valamint több alkalommal vettek részt más klubok hasonló versenyein.

Az Extrém Légisport Egyesület Rétságon működik és reprezentálja Nógrád megye sárkányrepülő sportját mind magyar, mind nemzetközi szinten. Működésünk kiterjed az egész ország területére, de elsősorban Rétság és környékére. Az egyesület céljai és feladatai közé tartozik a megye és Rétság idegenforgalmának növelése határon belül és azon kívül is. Az ultrakönnyű sportrepülés hagyományainak ápolása, a sárkányrepülő tömegsport - mint környezetbarát légisport jellegének előmozdítása, népszerűsítése, kulturális és sportigények kielégítése, pilóták képzése. Az AEDS, drogellenes, betegségmegőrző, gyógyító szociális stb. alapítványok rendezvényeihez való csatlakozás. Tanfolyamok, szakmai előadások, összejövetelek, rendezvények szervezése, kiemelten Európa térségének tagországain belül, azok részvételével. Kapcsolatok felvétele más repülőklubokkal.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat a szociális alapellátások körében biztosítja az étkeztetést, valamint a házi segítségnyújtást. A családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást a nagyoroszi székhelyű Nyugat - Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el.

Nógrád megyében az alábbi állami fenntartású szociális intézmények találhatóak és érhetők el:

Fenntartó	Intézményi székhely	Intézményi telephely	Nyújtott szolgáltatás
Nógrád Megyei Intézményfenntartó Központ (3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.)	Reménysugár Otthon (2660 Balassagyarmat, Szontagh Pál út 44.)		fogyatékos személyek otthona
	Reménysugár Otthon (2660 Balassagyarmat, Szontagh Pál út 44.)	Reménysugár Otthon Lakóotthona (2660 Balassagyarmat, Szontagh Pál út 44.)	fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona
Nógrád Megyei Intézményfenntartó Központ (3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.)	Ezüstfenyő Idősek Otthona (3078 Bátorlyerénye, Makarenkó út 24.)		idősek otthona

	Ezüstfenyő Idősek Otthona (3078 Bátorterenye, Makarenkó út 24.)	Ezüstfenyő Idősek Otthona Mizserfai Telephelye (3147 Mizserfa, Május 1. út 82.)	idősek otthona
Nógrád Megyei Intézményfenntartó Központ (3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.)	Dr. Göllez Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon (2643 Diósjenő, Kastély)		fogyatékos személyek otthonafogyatékos személyek rehabilitációs intézménye
Nógrád Megyei Intézményfenntartó Központ (3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.)	HARMÓNIA Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon (2687 Bercel, Petőfi út 2.)		fogyatékos személyek otthona
	HARMÓNIA Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon (2687 Bercel, Petőfi út 2.)	HARMÓNIA Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon telephelye (2687 Bercel, Kenderváros út 23.)	fogyatékos személyek otthona, fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye, fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona
Nógrád Megyei Intézményfenntartó Központ (3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.)	"Baglyaskó" Idősek Otthona (3102 Salgótarján, Petőfi út 92-94.)		idősek otthona Időskorúak gondozóháza
	"Baglyaskó" Idősek Otthona (3102 Salgótarján, Petőfi út 92-94.)	Baglyaskó Idősek Otthona telephelye (3100 Salgótarján, Füleki út 52.)	idősek otthona
Nógrád Megyei Intézményfenntartó Központ (3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.)	"Ipolypart" Ápoló-Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet (3188 Ludányhalászi, Rákóczi út 71-73.)		fogyatékos személyek otthona, pszichiátria betegek otthona, szenvedélybetegek otthona
	"Ipolypart" Ápoló-Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet (3188 Ludányhalászi, Rákóczi út 71-73.)	"Ipolypart" Ápoló-Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet Lakóotthona (3188 Ludányhalászi, Kossuth út 17.)	pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona
	"Ipolypart" Ápoló-Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet (3188 Ludányhalászi, Rákóczi út 71-73.)	"Ipolypart" Ápoló-Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet Lakóotthona (3188 Ludányhalászi, Kossuth út 15.)	pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona
Balassagyarmat Város Önkormányzata (2660 Balassagyarmat, Rákóczi fejedelem út 12.)	Szent Erzsébet Idősek Otthona (2660 Balassagyarmat, Markusovszky út 1.)		Étkeztetés, idősek klubja, idősek otthona, fogyatékos személyek otthona, időskorúak gondozóháza és fogyatékos személyek gondozóháza
Nógrádmegyer Község Önkormányzata (3132 Nógrádmegyer, Petőfi út 79.)	Virágsziget Szociális Központ (3132 Nógrádmegyer, Petőfi út 139.)		Étkeztetés, idősek klubja, idősek otthona

Romhány Község Önkormányzata (2654 Romhány, Kossuth Lajos út 63.)	Szociális Szolgáltató Központ (2654 Romhány, Zrínyi út 2.)		Étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek klubja, időskorúak gondozóháza
Pásztói Kistérség Többcélú Társulása (3060 Pásztó, Kölcsey Ferenc út 35.)	Területi Gondozási Központ (3060 Pásztó, Sport út 4-6.)		falugondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, időskorúak gondozóháza, idősek otthona
Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata (3100 Salgótarján, Múzeum tér 1.)	Salgótarján Megyei Jogú Város Egészségügyi Szociális Központ (3100 Salgótarján, Füleki út 41.)	Női Átmeneti Szálló (3100 Salgótarján, Hősök út 35.)	étkeztetés (népkonyha) hajléktalan személyek átmeneti szállása
	Salgótarján Megyei Jogú Város Egészségügyi Szociális Központ (3100 Salgótarján, Füleki út 41.)	Férfi Átmeneti Szálló (3100 Salgótarján, Acálgvári út 61.)	hajléktalan személyek átmeneti szállása
	Salgótarján Megyei Jogú Város Egészségügyi Szociális Központ (3100 Salgótarján, Füleki út 41.)	Félsziget Napközi- és Lakóotthon (3100 Salgótarján, Forgách A. út 88.)	fogyatékos személyek nappali ellátása, fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona
Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulása (3100 Salgótarján, Múzeum tér 1.)	Kistérségi Szociális és Gyermekjóláti Szolgáltató Központ (3100 Salgótarján, Füleki út 41.)	Kistérségi Szociális és Gyermekjóláti Szolgáltató Központ Idősek Otthona (3121 Cered, Rákóczi út 30.)	idősek otthona

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem releváns.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nem releváns.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A települési önkormányzat képviselő-testületei nyilvánosak. Az ülések idejéről és napirendjéről a település honlapján www.retsag.hu közzétett meghívó és a nyilvánosságra hozott előterjesztések útján értesül a lakosság. A képviselő-testület évente egy alkalommal lakossági fórumot és szintén egy alkalommal közmeghallgatást tart.

A lakossággal való kommunikáció működő csatornáit még a település honlapja és a havonta megjelenő közszolgálati lap, a Hangadó, mely ingyenes. A cél, hogy minél több olvasóhoz eljuttassa a város hivatalos híreit, a Városi Művelődési Központ és Könyvtár programismertetőit, továbbá tudósítson a Rétság életében fontos rendezvényekről, eseményekről, hírekről. Szintén a lakossággal való kommunikációt segíti a Rétság Televízió működtetése. A helyi műsorszolgáltató közvetíti a testületi üléseket, havonta a város eseményeiről híradót készít. A híradóban megszólal egy-egy kiemelkedő területen illetékes szakértő, de bemutatásra kerülnek azok a rétságiak is, akik az élet valamely területén jelentős, akár országos sikert értek el. A Rétság Tv képújása folyamatos tájékoztatást ad a lakosságnak közérdekű ügyekben.

A településen működik a Városi Művelődési Központ és Könyvtár. Színháztermében időszakosan felnőtt és gyermek színházi előadások folynak.

Foglalkoztató termeiben nyugdíjas, ifjúsági, gyermek hobby-klubok, kézműves műhely, táncstúdió, irodalmi kör, fotókör, zenekarok stb. működnek.

Galériájában folyamatosan mutatkoznak be hivatásos művészek, de felkutatjuk a régióban, illetve a városban alkotó amatőr művészeket is, lehetőséget teremtve bemutatkozásukra.

Folyamatosan angol kezdő és haladó, illetve német nyelvtanfolyamot és más szakmaszerző tanfolyamot szerveznek. Korszerű nyelvi laboruk hozzájárul az oktatás sikeréhez.

Tíz számítógépből álló gépparkkal rendelkeznek, amin állami vizsgával záruló számítógép-kezelő, használó tanfolyam folyik.

Hagyományosan szervezik a társadalmi ünnepeket. Szakmai és intézményi feltételeikkel segítik a társadalmi civil és politikai szervezetek, intézmények igényeit. Találkozók és fórumok szervezésével, a Hangadó című havi lap szerkesztésével, a Rétsági Évkönyv évenkénti megjelentetésével hozzájárulnak a helyi információáramlás sokoldalúságához.

A millenniumi rendezvénysorozat keretén belül megvalósult helytörténeti gyűjtemény került kialakításra, melynek anyaggyűjtési, feldolgozó munkáját az intézmény vállalta magára.

A könyvtárellátási szolgáltatásra a 45.000 kötetes könyvtárunk a könyvhöz köthető minden szolgáltatás teljes kínálatával várja olvasóit. Gazdag kézikönyvtára, s a folyóirat-olvasó helybeni informálódásra nyújt lehetőséget. Az állománygyarapításnál a legújabb információhordozók beszerzésére törekszünk. Könyvtárközi kölcsönzéssel segítik azoknak, kik helyben nem található könyveket szeretnének áttanulmányozni. Népszerű, gyakran igénybe vett szolgáltatásaik közé tartozik az internet-használat – az eMagyarország hálózat részeként -, a faxolás és a fénymásolás.

A közösségi programokat a fentiekén túl még, a nemzetiségi önkormányzatok, civil szervezetek vagy egyéb közösségek (pl. szülői munkaközösség) szervezik.

Az évente megrendezett hagyományteremtő programok:

- Vöröskeresztes Bál
- a Kereplő Néptánc Egyesület szezonális rendezvényei
- Majális
- Gyereknapi
- Öregek Napja a Nyugdíjas klubok szervezésében
- Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében Nemzetiségi találkozó
- Szüreti mulatság és felvonulás
- Mindenki Karácsonya
- Iskolai, valamint óvodai rendezvények: farsangi bál, jótékonysági est

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nem releváns.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az iskolai és óvodai szülői munkaközösség által rendezett jótékonysági bálon az iskola és az óvoda javára, illetve a gyereknapi megrendezéséhez a település vállalkozásai és magánszemélyei adtak adományokat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Rétság Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata 2013. október 1-jétől folyamatosan két fő álláskereső foglalkoztatását segítette elő hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

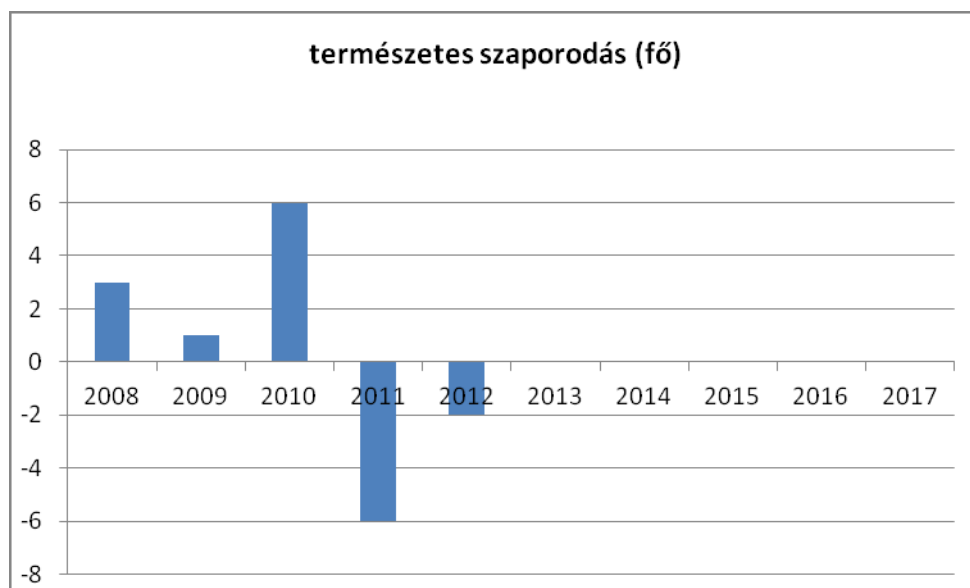
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliek száma magasnak mondható, és emelkedést mutat.	1. Folyamatos kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel. Álláslehetőségek helyben történő hirdetése (honlapon, hirdetőtáblán, családgondozó útján). 2. Közmunkaprogramok továbbfolytatása, lehetőség szerinti kibővítése.
Az általános iskolai végzettséggel sem rendelkező férfiak száma emelkedett.	Tájékoztatás a felnőttoktatási lehetőségekről.
2009-től kezdődően folyamatosan emelkedik a lakásfenntartási támogatásban részesülő családok száma.	A családsegítő szolgálat bevonásával az érintettek tájékoztatása az adósságkezelési szolgáltatásról.
A helyi szűrések propagandája hiányos.	A helyi szűrések népszerűsítése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A hosszútávra visszanyúló demográfiai mutatók Rétság településen a lakónépesség számának lassú, folyamatos csökkenését mutatják. A népességváltozás tényezőit elemző táblázat magyarázatot ad az okokra. A természetes szaporodás alakulása sajnálatos módon megegyezik az országos adatokkal, a népesség fogyását mutatja.

Az alábbi táblázatból jól megállapítható, hogy 2011-től kezdődően a természetes szaporodás mutatója negatívvá vált, azaz az élve születések száma alulmaradt a halálozások számához viszonyítva.

Rétságon egy napközi otthonos óvoda található, amely 125 férőhelyet biztosít négy óvodai csoportban a 3-6 éves korúak részére. Gondozásukat és nevelésüket 8 óvodapedagógus és 4 dajka látja el. A rétsági gyermekeken túl Tereskéről és Borsosberényből is járnak az óvodába gyermekek.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db	
Az óvoda telephelyeinek száma		1	
Hány településről járnak be a gyermekek		2	
Óvodai férőhelyek száma		120	
Óvodai csoportok száma		4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		6:30-17:00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		07.28-08.22	
Személyi feltételek		Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		8	0
Gyógypedagógusok létszáma		0	0
Dajka/gondozónő		4	0
Kisegítő személyzet		1,5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	7	6	13	3	4	7	2
2011/2012	6	6	12	4	3	7	2
2012/2013	7	5	12	5	2	7	2
2013/2014	7	6	13	5	4	9	2

A Rétsági Általános Iskola két telephelyen, nyolc évfolyamon, párhuzamos osztályokban fogadja a település és a környező települések gyermekeit.

2013. január 1-jétől az általános iskolai ellátás állami fenntartásba került, működtetője a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Az általános iskolás korú gyermekek száma örvendetes módon emelkedik a vizsgált évek tekintetében.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	141	139	280	90	32,1%
2011/2012	125	135	260	96	36,9%
2012/2013	146	111	257	108	42,0%
2013/2014	139	127	266	112	42,1%

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetettség olyan, a gyermek vagy más személy által tanúsított magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, mely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére szolgáló tevékenység a gyermekvédelem. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások biztosítják.

A védelembe vétel hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható a járási gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi. A hatáskör 2013. január 1-től került a járási hivatalhoz. Rétságon mind a védelembe vett, mind a veszélyeztetett gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	8	n.a.	13
2009	0	n.a.	14
2010	8	n.a.	8
2011	4	n.a.	4
2012	3	n.a.	3
2013	n.a.	n.a.	n.a.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása a jegyző hatáskörébe tartozik, a család egy főre jutó havi jövedelmének és vagyoni helyzetének függvényében.

A kedvezményezett gyermek jogosult az ingyenes, vagy 50 %-ban támogatott étkezésre, évente 2 (augusztus és november hónapban) alkalommal természetbeni juttatásra (Erzsébet utalvány 5.800 Ft értékben), ingyenes tankönyvellátásra, és más jogszabályban előírt kedvezményre (pl. óvodáztatási támogatás, a család védett közüzemi fogyasztó lesz, stb.)

A táblázat adatai azt mutatják, hogy magas és egyre növekvő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma. A jogosultak többsége, nem a betegsége miatt részesül támogatásban, hanem a család jövedelmi viszonyai, elégtelen életkörülményei miatt. Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben nem részesül senki.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	115	n.a.	0	n.a.	n.a.
2009	125	n.a.	0	n.a.	n.a.
2010	141	n.a.	0	n.a.	n.a.
2011	139	n.a.	0	n.a.	39
2012	151	n.a.	0	n.a.	25
2013	130	n.a.	0	n.a.	49
2014	136	n.a.	0	n.a.	26
2015	105	n.a.	0	n.a.	0

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rétság Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 2015. február 27-én megalkotta a szociális ellátásokról szóló 2/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletét, mely részletesen tartalmazza az igényelhető támogatások típusait, jogosultsági feltételeit.

Gyermeknevelési települési támogatás

Gyermeknevelési települési támogatás állapítható meg a gyermek részére, ha a gyermeket gondozó család időszakos létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

Gyermeknevelési települési támogatásban részesíthető az a gyermek:

- akinek a megélhetését a betegsége miatt szükséges eseti gyógyszerköltség megfizetése veszélyezteti,
- aki a beiskolázás többletköltségeit megfizetni nem tudja,
- aki egyéb, külön méltánylást érdemlő, nem szabályozható helyzetbe kerül.

Gyermeknevelési települési támogatás a (2) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén akkor állapítható meg, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg:

- családok esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át
- gyermekét (gyermekeit) egyedül nevelő szülő esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 180 %-át.

Gyermeknevelési települési támogatás esetenként 2.000 Ft és 5.000 Ft között állapítható meg. Különös méltánylást érdemlő esetben gyermeknevelési önkormányzati segélyként maximum 10.000 Ft adható.

Gyermeknevelési települési támogatás készpénzben, vagy más módon – tanszer, tankönyv, gyógyszer megvásárlásával stb. – is nyújtható.

A Szociális Bizottság súlyos betegség, tartós kórházi ápolás, baleset és elemi kár esetén a meghatározott jövedelem – és összeghatártól eltérhet.

A településen csökken a támogatásban részesített gyermekek száma.

év	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	n.a.
2009	n.a.
2010	n.a.
2011	39
2012	25
2013	49

2014	26
2015	0

Az óvodáztatási támogatás 2009-ben került bevezetésre. A támogatásra az a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek jogosult, aki igazoltan rendszeresen jár óvodába, mely támogatás 2015. októberében megszűnt.

év	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma
2008	n.a.
2009	n.a.
2010	n.a.
2011	6
2012	8
2013	7
2014	6
2015	4

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek és az 1-8 évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50 %-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni. 50 %-os mértékű támogatásra jogosult továbbá a tartósan beteg, vagy fogyatékos és a három, vagy több gyermekes családban élő tanuló is.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	33	35	35	146	n.a.	n.a.
2009	21	63	30	146	n.a.	n.a.
2010	29	64	32	137	n.a.	n.a.
2011	30	67	27	139	6	n.a.
2012	25	68	30	134	8	n.a.
2013	30	59	32	147	7	n.a.

Rétság városában a 2012/2013-as tanévben 30 gyermek részesült 50 %-os étkezési támogatásban és 68 gyermek étkezik ingyenesen. Össességében 98 gyermek részesül kedvezményes étkezésben, ami a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közel 54 %-a, a 0-14 éves korosztálynak pedig közel 59 %-a.

A nyári gyermekétkeztetést az állam a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának arányában támogatja. Célja, hogy a nyári szünidőben is rendszeresen jussanak meleg ételhez a rászoruló gyermekek. Az ellátás biztosítása nem kötelező, az önkormányzatok igényelhetik a támogatást, 2011-től saját forrással történő kiegészítés mellett.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nem releváns.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői feladatokat 2012. évtől egy védőnő látja el. A védőnői tanácsadó helyiség megfelelően felszerelt, akadálymentesített, a Rétsági Járóbeteg-szakellátó Központban található a gyermekorvosi rendelővel együtt. Az iskola-egészségügyi ellátást a gyermekorvos és a védőnő végzi.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	228
2009	2	224
2010	2	212
2011	2	210
2012	2	413
2013	2	n.a.
2014	2	n.a.
2015	2	n.a.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen egy házi gyermekorvos látja el a szolgálatot.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	3	1
2009	0	3	1
2010	0	2	1
2011	0	2	1
2012	0	2	1
2013	0	2	1
2014	0	2	1
2015	0	2	1

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkorú nevelésre való intézményi felkészülés során fontos, hogy pontos adatok álljanak rendelkezésre. Az ellátási igények felmérése és nyilvántartása komoly együttműködést igényel az egészségügyi, szociális és oktatási szolgáltatók között.

Rétság településen ezen a területen nem jellemzőek a hiányosságok vagy az együttműködési nehézségek. Nyilvántartással rendelkezik a védőnő, és az óvoda. A rászorultak felderítésében segítséget nyújt a gyermekjóléti szolgálat is.

Pedagógiai szakszolgálat és fejlesztő felkészítés, illetve nevelési tanácsadó, legközelebb Balassagyarmaton, illetve Nógrád megye területén még Pásztón van.

d) gyermekjóléti alapellátás

Rétság Város Önkormányzata pénzbeli és természetbeni ellátásokon túl, a személyes gondoskodás keretében a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátását biztosítja. A családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást a Nagyoroszi székhelyű Nyugat - Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el.

A gyermekek napközbeni ellátása keretében a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetést kell megszervezni, azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói, a munkavégzésük,

munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Rétság településen ezt az alapellátást az óvodában és az iskolai napközi otthonban, illetve az általános iskolai menzai ellátás keretében lehet igénybe venni.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelem helyben biztosított alapellátási formái az előző pontokban részletesen kerültek kifejtésre és jellemzésre.

2013. január 1-től a járási hivatalok létrehozásával a gyermekvédelem hatósági jogkörei is átalakultak, de nem csökken a helyben végzendő feladatok jelentősége és fontossága, ami elsősorban a preventív feladatokban nyilvánul meg.

A veszélyeztetett gyermekek feltárása és a helyzet kezelése a jelzőrendszer minden tagjának az együttműködését igényli.

A településen a rendszer jól működik, szoros kapcsolatban működik együtt a családgondozó, a védőnő, az óvoda és iskolavezető, a házi orvos és a hatóságok.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Nógrád Megyei gyermek-és lakásotthonok, nevelőszülői hálózat, külső férőhelyek, gyermekvédelmi szakszolgálat:

Sz	Gyermekotthon neve	forma	össz. férőhely	Székhely címe	Magasabb vezető	e-mail	Telephelyek, Intézményegységek otthonvezetői	Telephely, Intézményegységek címe	A gyermekotthon fenntartója
1.	Gyermekvédelmi Központ (TGYSZ)	több formát magába foglal	128	3100 Salgótarján Ruhagyári út 9. Tel/fax:32/430-855	Fülöpné Gálik Erika igazgató	mgyvk@mgyvk.hu	-	-	Nógrád Megyei Önkormányzat
2.	Jövőért	lakásotthon	12		Fülöpné Gálik Erika igazgató		Vernyikné Fekete Erika otthonvezető	3100 Salgótarján Móricz Zs. út 2. Tel.:32/431-874 M.: 30/371-6252	Nógrád Megyei Önkormányzat
3.	Ábel	lakásotthon	12		Fülöpné Gálik Erika igazgató		Kókai Lajosné otthonvezető	3078 Bátortereny Csokonai út 7. Tel.:32/350-428	Nógrád Megyei Önkormányzat
4.	Szivárvány	lakásotthon	12		Fülöpné Gálik Erika igazgató		Bajnócziné Bogdán Erika otthonvezető	3078 Bátortereny Határ út 7. Tel.:32/351-063 M.: 20/423-3408	Nógrád Megyei Önkormányzat
5.	Ipolyparti Fészek	lakásotthon	12		Fülöpné Gálik Erika igazgató		Gáborikné Török Krisztina otthonvezető	2660 Balassagyarmat Munkás út 2. Tel.:35/300-184 30/652-5514	Nógrád Megyei Önkormányzat
6.	Vadvirág	lakásotthon	12		Fülöpné Gálik Erika igazgató		Forró Edina otthonvezető	3073 Tar Szondy út 140. Tel.:32/470-708 M.: 70/550-7966	Nógrád Megyei Önkormányzat
7.	Fészek	befogadó gyermekotthon	12		Fülöpné Gálik Erika igazgató		Toldi Mónika otthonvezető	3100 Salgótarján Ruhagyári út 9. Tel.:32/430-855 M.: 70/5019566	Nógrád Megyei Önkormányzat
8.	Biztos Kiút Gyermekotthon Utógondozó Csoportja	utógondozó csoport	12		Fülöpné Gálik Erika igazgató		Horváth-Moón István otthonvezető	3142 Mátraszele Gáborvölgy út 31. Tel.:32/340-166 M.: 20/4359177	Nógrád Megyei Önkormányzat

9.	Biztos Kiút Gyermekotthon Speciális Csoportja	speciális csoport	8		Fülöpné Gálik Erika igazgató		Horváth-Moón István otthonvezető	3162 Ságújfalu Kossuth út 16. Tel.:32/402-224	Nógrád Megyei Önkormányzat
10.	TGYSZ külső férőhely	utógondozói ellátást biztosít	13	3100 Salgótarján, Ruhagyári út 9. Tel.:32/430-855	Fülöpné Gálik Erika igazgató		Szappan Zsuzsanna elhelyezési csoportvezető	3078 Bátornyerenye, Makarenkó út 24.	Nógrád Megyei Önkormányzat
11.	Reménysugár Otthon	gyermekotthon anyaoththon	16+10	2660 Balassagyarmat Szontágh Pál út 44. Tel/fax::35/300-004	Dr. Fehér Edit Igazgató	remenysugar@xm ail. profinter.hu	Juhász Judit otthonvezető	2660 Balassagyarmat Szontágh Pál út 44. Tel/fax::35/300-004	Nógrád Megyei Önkormányzat
12.	Nm-i Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon (Pásztói Gyermekotthon)	többcélú közoktatási intézmény	20	3060 Pásztó Fő út 138. Tel:32/460-699 Fax: 32/460-642	Koós Istvánné igazgató	pedszakszolg@x mail.profinter.hu	Címerné Domonkos Mária otthonvezető	3060 Pásztó, Fő út 138. Tel:32/460-699 Fax:32/460-345	Nógrád Megyei Önkormányzat
13.	Nm-i Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon (Szátoki Gyermekotthon)	többcélú közoktatási intézmény	20	3060 Pásztó Fő út 138. Tel:32/460-699 Fax:32/460-642	Koós Istvánné igazgató	szazszorszep@xm ail. profinter.hu	Antalné Péter Melinda otthonvezető	2656 Szátok, Kossuth út 106-108. Tel:35/559-010, 35/549-024 Fax:35/359-307	Nógrád Megyei Önkormányzat
14.	Nm-i Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon (Szátoki Gyermekotthon)	többcélú közoktatási intézmény	16	3060 Pásztó Fő út 138. Tel:32/460-699 Fax:32/460-642	Koós Istvánné igazgató		Antalné Péter Melinda otthonvezető	2656 Szátok, Kossuth út 70.	Nógrád Megyei Önkormányzat
15.	Nm-i Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon (Szátoki Gyermekotthon – külső férőhely)	utógondozást biztosít	8	3060 Pásztó Fő út 138. Tel:32/460-699 Fax:32/460-642	Koós Istvánné igazgató		Antalné Péter Melinda otthonvezető	2660 Balassagyarmat, Mészáros L. út 25.	Nógrád Megyei Önkormányzat
16.	Nevelőszülői hálózat	-	161	3100 Salgótarján Ruhagyári út 9. Tel:32/430-855 32/430-457	Fülöpné Gálik Erika Igazgató		Mártáné Huszár Rita nevelőszülői hálózat vezető	3100 Salgótarján Ruhagyári út 9. Tel:32/430-855 32/430-457	Nógrád Megyei Önkormányzat

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A gyermekek részére az iskola keretein belül nyílik lehetőség a szabadidős sportolási lehetőségekre. Az iskolánkban több év óta meghonosodott a kézilabda, valamint a szivacskezilabda is. A tanulók kedvelik, szívesen vesznek részt versenyeken. A több éves felkészítő munka és a folyamatos sportolás nemcsak kedvet csinál a fiataloknak a játékhoz, hanem eredményt is hoz.

Szervezetten a Rétság Városi Sport Egyesület foglalkozik labdarúgó utánpótlás neveléssel több korosztály számára.

A Rétság Városi Sport Egyesület az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény alapján önállóan működő 2002-ben újjá alakult társadalmi szervezet.

Az egyesület a vonatkozó jogszabályok és az alapszabály, valamint a közgyűlés választott szerveinek határozatai alapján elnökének irányításával végzi tevékenységét.

A szakosztályok létrehozása illetve megszüntetése az egyesület elnökségének hatáskörébe tartozik.

Az egyesület a Magyar Olimpiai Bizottság és az MLSz szakszövetségek alapszabályait magára nézve kötelezőnek ismeri el.

Az egyesület tagja lehet a sport területén működő érdekvédelmi szervezeteknek.

Az egyesület- céljainak megvalósítása érdekében- együttműködik a működési feltételeinek biztosításában részt vállaló állami, társadalmi és gazdálkodó szervezetekkel valamint magánszemélyekkel. Utánpótlásban egyesületük térségi szerepet tölt be. Hozzá tartozik kilenc csapat átfogó utánpótlásának szervezése is. A tehetséges játékosok magasabb egyesületekhez való irányítása. A kiírásoknak megfelelően torna rendszerben működnek. Több települési tornán is részt vesznek. A megyéből több játékos is már pályára lépett magasabb osztályokban is. Többek tagjai Magyar Nógrád megyei Korosztályos Válogatottak is.

A Rétsági Judo Club Nógrád megye legnagyobb és legeredményesebb cselgáncs klubja. 1994-es fennállása óta sikert sikerre halmozott nem csak a hazai, hanem a nemzetközi versenyeken is. Van magyar bajnoka, dobogósi és helyezettei. Több érmet is hazahozva szép eredményeket ért el az ország legnagyobb városaiban megrendezett diákolimpiákon. Az évente megjelenő országos tízes ranglistákon a Rétsági Judo Clubból mindig is sokan szerepelnek az ország legjobbjai között. A magas színvonalú szakmai munka garanciáját az edzők személye jelenti.

Szünidős programok nincsenek, e téren hiányosságok mutatkoznak.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfévi, szünidei) ingyenes tankönyv

Gyermekétkeztetés intézményi keretek között az óvodában és az általános iskolában van. **A közétkeztetést az önkormányzat 2015. szeptember 1-től vállalkozásba adta át. Az étkeztetést az EBM TRADE Kft. látja el.**

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	33	35	35	146	n.a.	n.a.
2009	21	63	30	146	n.a.	33
2010	29	64	32	137	n.a.	27
2011	30	67	27	139	6	0
2012	25	68	30	134	8	0
2013	30	59	32	147	7	0

A táblázat számai azt mutatják, hogy az intézményekben egyre több gyermek jogosult az ingyenes étkezésre. Ingyenes étkezésre az jogosult, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

A nyári gyermekétkeztetés 2011-től megszűnt a településen. 2009-ben 33 , 2010-ben 27 gyermek részére tudtunk biztosítani 54 napra meleg ételmezt.

Ingyenes tankönyvre jogosult, aki rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül; tartósan beteg, vagy fogyatékos; három, vagy több gyermekes családban él. Továbbá az a nagykorú tanuló is, aki saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott.

A rétsági általános iskolában az ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma is igen magas. 2010-ben a tanulók 48,9 %, 2011-ben 53,4 %, 2012-ben 52,1 %, 2013-ban 55,2 %- részesült ingyenes tankönyvben.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

Nem releváns.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Nem releváns.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2013. szeptember 1-jétől szabályozza a korábban a közoktatási törvényben meghatározott fogalmakat. A jogszabály értelmében hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

- a nevelésbe vett gyermek,

- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2012. október

Település	Óvodás korú 2H	Óvodás korú 3H	Alapfokú 2H	Alapfokú 3H	Középfokú 2H	Középfokú 3H
Rétság	27	0	67	14	37	0

2013. január

Település	Óvodás korú 2H	Óvodás korú 3H	Alapfokú 2H	Alapfokú 3H	Középfokú 2H	Középfokú 3H
Rétság	27	0	72	14	39	0

2013. október

Település	Óvodás korú 2H	Óvodás korú 3H	Alapfokú 2H	Alapfokú 3H	Középfokú 2H	Középfokú 3H
Rétság	26	5	54	10	23	4

A fenti táblázatból kitűnik, hogy Rétságon a hátrányos helyzetű óvodások száma 2012-2013. évben nem változott, míg az általános iskolásoké 2013. januárjában megemelkedett, majd 2013. októberére a korábbihoz képest is lecsökkent. A középfokú oktatásban ez az adat ugyancsak 2013. októberében tapasztalható nagymértékű csökkenés.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A település óvodájában egy fő gyógypedagógus heti két alkalommal, egy fő logopédus és egy fő fejlesztő pedagógus naponta, a pszichológus pedig alkalmanként látja el a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat.

Az általános iskolában 3 fő gyógypedagógus, 1 fő logopédus heti egy alkalommal foglalkozik az érintett gyermekekkel. Iskolapszichológus nincs.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációk

Nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem releváns.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas és egyre növekvő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma.	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet felülvizsgálata, a szülők tájékoztatása a 2013. szeptember 1-jétől hatályba lépett jogszabályváltozásról.
Szünidős programok nincsenek a településen.	Igényfelmérés a szünidei programokra vonatkozóan.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarország Alaptörvényének XV. Cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális és kulturális jog tekintetében.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

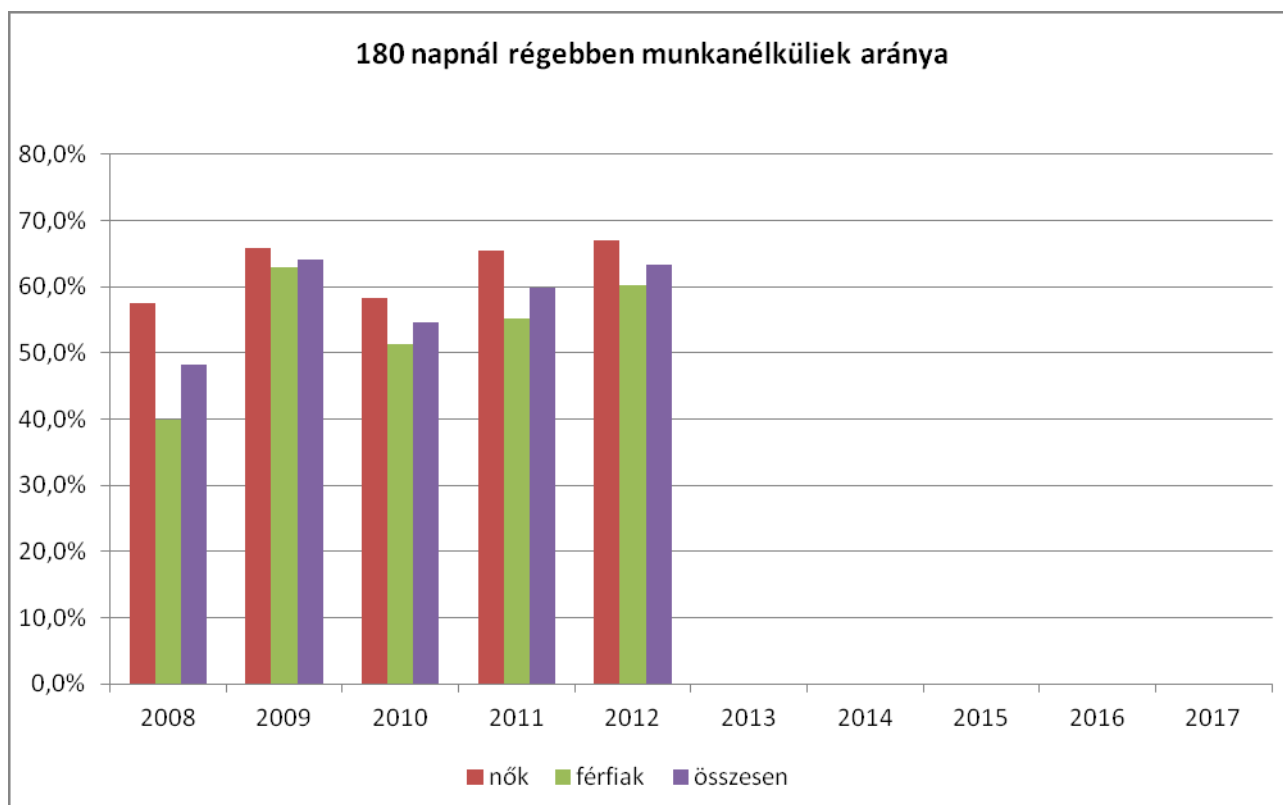
A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy „a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.”

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény fogalmazza meg a közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetés fogalmát, és védett tulajdonságként nevezi meg a nemet, a családi állapotot, az anyaságot és a terhességet is.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	1007	1095	566	618	90	80
2009	898	1076	530	570	132	111
2010	1094	1069	546	581	107	91
2011	1086	1159	571	661	107	90
2012	1067	1035	n.a.	n.a.	131	109
2013	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

A településen a férfi és női foglalkoztatottak tekintetében megfigyelhető, hogy magasabb a nőké, a munkanélküli nők száma pedig alacsonyabb, mint a férfiaké. 2011-ben mindkét nem esetében megemelkedett a foglalkoztatottság.

A tartós munkanélküli nők száma 2010-ben csökkent, majd 2012-ben ismét visszatért a 2009. évi állapothoz. Arányuk az aktív korú nők számához viszonyítva magas, 67 %.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Helyben nincsenek kifejezetten a nők részére kiírt programok. A Rétsági Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége szervez különböző képzési programokat, melyek elérhetőek a településünkön élő munkanélküli nők számára.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	2449	1279	1170	2320	1188	1132	129	5,3%	91	7,1%	38	3,2%
2011	2463	1263	1200	2348	1207	1141	115	4,7%	56	4,4%	59	4,9%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező nők száma mind 2001-ben jóval meghaladta a férfiak számát. Ez a különbség 2011-re jelentős mértékben csökkent, számuk mindkét nem esetében csaknem azonos (4,4 illetve 4,9 %).

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem releváns.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Rétságán működik óvoda és iskolai napközi otthon is, melyek biztosítják a 3-14 éves korosztály napközbeni ellátását. A két intézményben férőhely hiány nincs, ezért az intézménybe jelentkezők közül elutasítani senkit sem kellett.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői szolgálat szakmai munkájában jelenik meg. A védőnő napi kapcsolatot tart a családgondozóval, együttműködésük során felderítik a szociálisan nehéz helyzetben élő családokat, a várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

Helyi tapasztalataink szerint egyre növekszik a fiatalos várandós anyák száma, ami a családtervezéssel kapcsolatos tudás-és, tájékozottságbeli hiányosságokra utal.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A vizsgálandó területtel kapcsolatosan nem rendelkezünk adatokkal. A működő jelzőrendszeren keresztül nem érkeznek ilyen tárgyú információk.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A településhez legközelebb lévő krízishelyzetben igénybe vehető gyermek-és anyaotthon a balassagyarmati Reménysugár Otthon, mely Balassagyarmat Szontágh P. út 44. szám alatt található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben (képviselők, intézményvezetők)

A nők közéletben való részvételének fontos szerepe van. Szemléletmódjuk és ítélőképességük más szemszögből világítja meg a döntésre váró kérdéseket, más megítélésben vizsgálják a megoldásra váró problémákat, helyzeteket, sok esetben érzelmi oldalról is érzékenyebben viszonyulnak egy – egy kérdéshez. Nem utolsó sorban pedig képviselik és érvényesítik saját nemük érdekeit.

A települési önkormányzat képviselő-testületének jelenleg nincsen női tagja. A Szociális Bizottságban két nő dolgozik külsős bizottsági tagként, valamint a Városüzemeltetési és Pénzügyi Bizottságban három nő dolgozik szintén külsős bizottsági tagként.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküli nők száma magas: 67 %.	A munkanélküliség okainak feltárása a családsegítő szolgálat segítségével.
Egyre növekszik a fiatalkorú várandós anyák száma.	Előadások, programok szervezése az általános iskola 7-8. osztályában és a már az általános iskolából kikerült fiatalkorúak körében.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

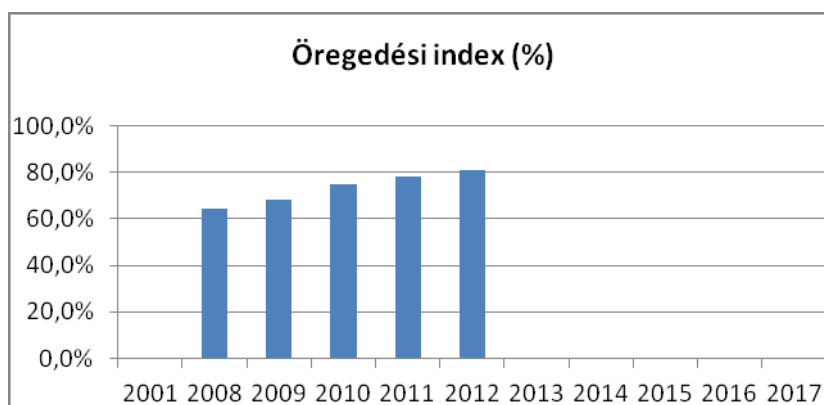
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	192	282	474
2009	203	274	477
2010	216	276	492
2011	185	287	472
2012	196	299	495
2013	n.a.	n.a.	

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a nyugdíjas korú nők száma a vizsgált évek tekintetében mindvégig meghaladta a férfiakét, 2011-től kezdődően pedig emelkedő tendenciát mutat.

A település – sok más magyar településhez hasonlóan – előregedő, öregedési indexe fokozatosan növekszik.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	170	243	198	197	240	
56-60 év	fő	7	20	17	20	32	n.a.
	%	4,1%	8,2%	8,6%	10,2%	13,3%	
61 év felett	fő	1	0	0	0	1	n.a.
	%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	

Az 55 év feletti regisztrált álláskeresők száma fokozatosan növekszik, 2012-ben már elérte a 13,3 %-ot. A nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési segély feltételeit a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény határozza meg.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A nyugdíjasok közintézményekben való foglalkoztatása nem jellemző a településen. A nyugdíjasok foglalkoztatását támogató, kifejezetten a részükre kiírt munkaerő-piaci programok a településen nem jellemzőek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősek háziorvosi ellátása a Rétsági Járóbeteg Szakellátó Központban található háziorvosi rendelőkben biztosított a településen. A mozgásukban korlátozott idős embereket otthonukban is látogatja a házi orvos. A krónikus betegségek tüneteinek kezelésre szolgáló gyógyszerek felírása a háziorvosi rendelőkben általában erre a célra megjelölt időpontban az történik.

Azoknak az időskorúaknak, akik nem tudják felkeresni a rendelőt, telefonos jelzésre az ápolónők, vagy a házi gondozó juttatja el a receptet, illetve vásárolja meg a gyógyszert.

Az egészségügyi szakellátások a Rétsági Járóbeteg Szakellátó Központban, illetve Balassagyarmaton és Vácon vehetők igénybe.

Az önkormányzat az időskorúak részére házi segítségnyújtást és étkeztetést biztosít. Jelenleg két fő házigondozó látja el a településen a házi segítségnyújtást, Ők az Önkormányzat alkalmazottjai.

Az ebédet igény szerint a házigondozó, illetve a Napközi Konyha munkatársai házhoz szállítja az idős embereknek. A Napközi Konyha által történő kiszállítás esetén az étel ára szállítási díjat is tartalmaz. Az ebéd a Napközi Konyha éttermében is elfogyasztható, vagy személyesen is elszállítható.

Az étkezés hétvégén és ünnepnapokon nem biztosított, felmérések szerint igény sem mutatkozik. Évente kb. két hétre a konyhán a karbantartási munkák miatt leállás van.

A településen jelenleg idősek nappali ellátása nincs.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen jelenleg két idősek klubja működik, a Városi Nyugdíjas Klub, valamint a Hunyadi János Nyugállományúak Klubja. A kluboknak már hagyományává váltak a rendszeres kulturális programok megrendezése, mint például a Nőnap rendezvény, idősek találkozója. Ilyenkor műsorral, köszöntővel és süteménnyel kedveskednek az időseknek.

A klubok tagjai rendszeresen összejárnak, együtt beszélgetnek, információt cserélnek, ünnepelnek, és rendszeres kirándulásokat szerveznek. Lelkes résztvevőik a városi Majálison megrendezett főzőversenynek is.

c) idősek informatikai jártassága

Nem releváns.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten az idősek sajátos igényeinek kielégítését, védelmét célzó programok nem jellemzőek a településen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nyugdíjas korú nők száma meghaladja a férfiakét.	1. A családsegítő szolgálat és a nyugdíjasklub bevonásával az egyedülálló idős korú nők segítségadására vonatkozó igényeinek felmérése. 2. Az igények függvényében a segítségadás megszervezése a családsegítő szolgálat és a nyugdíjasklub, valamint önkéntesek bevonásával.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (továbbiakban Fot.) kimondja, hogy „a fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. „

Meghatározza a fogyatékos személy fogalmát, mi szerint „*fogyatékos személy*: az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során;”

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15- 16 §-a fogyatékos személyek foglalkoztatásának szabályait határozza meg.

„A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a

munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.”

Rétságon 2009. óta a Főkefe Nonprofit Kft. foglalkoztat megváltozott munkaképességű munkavállalakat. Az 1949-ben alapított Főkefe legfontosabb célkitűzése a megalapítás óta változatlan: megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatása.

A Főkefe alaptevékenységi köre ma is a - hagyományosan elsősorban vakok által végzett - kefe-, és seprűgyártás, amelyet a cég neve is tükröz. A kefe termékeken kívül társaságunk számos más élőmunka-igényes finommechanikai terméket is gyárt, illetve bér munkában végez különböző összeszerelési, válogatási, csomagolási feladatokat partnerei számára.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelének az Önkormányzat szociális alapellátásai - házi segítségnyújtás – segítik, kifejezetten a fogyatékkal élők számára létesített intézmény nem működik a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény értelmében „megváltozott munkaképességű akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű.”

A megváltozott munkaképességű személyek ellátórendszere 2008. január 1-jével jelentős mértékben átalakult. Bevezetésre került az egészségkárosodás mértékének vizsgálatán alapuló új minősítési rend, illetve egy új ellátás, a rehabilitációs járadék. Az ellátások közötti összhang megteremtése érdekében 2008. január 1-jétől módosult a megváltozott munkaképességen alapuló egyéb szociális ellátások szabályozása is. Az átalakítás a rendszeres szociális járadék, az átmeneti járadék és a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka szabályozását érinti. Átmeneti járadékra és rendszeres szociális járadékra az a személy jogosult, akinek legalább 40%-os mértékű egészségkárosodása a keresőtevékenység folytatásának időtartama alatt.

A fogyatékkal élő személyeket megillető pénzbeli és természetbeni ellátási formák:

- fogyatékosági támogatás: a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, a fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás;
- rokkantsági járadék: a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban nem részesülő fogyatékossgal élő személy részére járó havi pénzbeli juttatás;
- közlekedési kedvezmény: a súlyosan mozgáskorlátozott személy szerzésre és átalakítási támogatásra való jogosultsága;
- parkolási igazolvány;
- alap és szakosított ellátások (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgáltatás, ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.)

Rétság Város Önkormányzata a fogyatékkal élő személyek részére biztosítja a szociális alapellátásokat, így az étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem							
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség
oktatási intézmények	alapfok	van	van	van	van	nincs	van	nincs	nincs
	középfok	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
	felsőfok	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	járó beteg szakellátás	van	van	van	van	nincs	van	nincs	nincs
	alapellátás	van	van	van	van	nincs	van	nincs	nincs
kulturális, művelődési intézmények		nincs	nincs	van	van	nincs	nincs	nincs	nincs
önkormányzati, közigazgatási intézmény		van	van	van	van	nincs	van	van	nincs

Rétság Város Önkormányzatának intézményei a fogorvosi rendelő kivételével akadálymentesítve vannak. Akadálymentesített az iskola, az óvoda, a Járóbeteg Szakellátó Központ, valamint az abban működő háziorvosi rendelő, védőnői tanácsadó és a polgármesteri hivatal épülete.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékkal élő személyek közszolgáltatásokhoz, a kulturális és sportrendezvényekhez való hozzáférést az akadálymentesített közintézmények biztosítják. A lakóépületek a családban élők szükségleteinek megfelelő mértékben akadálymentesítettek, ezekről konkrét információkkal nem rendelkezünk. A településen lévő üzletek (élelmiszerboltok, italboltok, posta, bank, gyógyszertár) többségében akadálymentesítettek.

b) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nem rendelkezünk adatokkal ezzel kapcsolatban.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A település közösségi közlekedését szolgáló járdák felújítása folyamatos. A felújított járdák alkalmasak a fogyatékkal élők közlekedésére.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nem releváns.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem releváns.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogorvosi rendelő nincs akadálymentesítve.	Pályázati támogatással az akadálymentesítés megvalósítása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Rétság Város Önkormányzata pályázatok útján, valamint a Képviselő-testülethez érkező megkeresések útján támogatja a helyi önszervező csoportokat és civil szervezeteket. Minden csoportról és szervezetről elmondható, hogy valamilyen formában, kevesebb vagy több érintettséggel kapcsolódik az esélyegyenlőség Kiemelt célcsoportjaihoz.

A településen működő csoportok, civil szervezetek:

- Városi Nyugdíjas Klub - szüreti rendezvény
- Hunyadi János Nyugállományúak Klubja
- Kereplő Néptánc Együttes – Kulturális rendezvények, Néptánc tábor
- Zúgófa Néptánc Együttes
- Kilátó Kulturális Egyesület (gyermeknap, véréadás, traktor derby és palacsintafesztivál, hubertus lovaglás, halloween, mikulás, karácsony
- Rétsági Árpád Egylet - Történelmi Militari és Bűnmegelőzési tábor

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Rétság Város Önkormányzata partneri kapcsolatot épít ki a két nemzetiségi önkormányzattal. Az együttműködés leginkább a települési rendezvények megvalósításában nyilvánul meg.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Rétság Város Önkormányzata régmúltra tekint vissza Bánk és Tolmács községek önkormányzataival való partnerség területén.

A három önkormányzat közösen tartott és részben még a mai napig is tart fenn egészségügyi szolgáltatásokat (felnőtt házi orvosi szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, fogászat)

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen Rétság Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata és Rétság Város Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata működik. Rétság Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata az álláskereső foglalkoztatását segítette elő hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében. Rétság Város Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata a város kulturális életének gazdagítását szolgálja, elsősorban a gyermekek és idősek bevonásával.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen működő sportegyesületek a gyermekek számára betekintés engednek a szervezet tevékenységébe, és teret engednek a gyermekeknek a szervezetben való részvételre is.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen működő for-profit szereplők a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában leginkább a foglalkoztatási területen vállalnak szerepet. Ma már jogszabályi előírások védik, és programok támogatják a megváltozott munkaképességűek és fogyatékkal élők foglalkoztatását.

Szintén kedvezményeket nyújtó programokkal ösztönzi a munkaadókat az állam a pályakezdők és az 55 év felettiek foglalkoztatására.

A Kormány a Munkahelyvédelmi Akciótervében a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatóinak a meglévő munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létesítése érdekében szociális hozzájárulási adókedvezményt biztosít. 2013. január 1-től új kedvezmények vehetők igénybe a 25 év alatti munkavállalók után, az 55 év feletti munkavállalók után, a nem szakképzett munkavállalók után, a tartósan álláskeresők után és a kisgyermekes munkavállalók után. Az akció nemcsak az új alkalmazottakra, hanem a már foglalkoztatottakra is érvényes, ezért a program a foglalkoztatottak megtartását és az új dolgozók felvételét egyaránt segíti.

A helyi kedvezményes foglalkoztatásról nincsenek számszerű adataink.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítéséhez adatokat, információkat gyűjtöttünk elsősorban a testületi üléseik jegyzőkönyvéből.

Adatokat kértünk az önkormányzati intézmények vezetőitől, az önkormányzati hivatal ügyintézőitől, a köznevelési intézmények vezetőitől és a családgondozótól.

A HEP-et a képviselő-testület általi elfogadás előtt a település honlapján véleményezésre bocsátjuk az adatszolgáltatók és a lakosság körében. A HEP-et megvitató és elfogadó képviselő-testületi ülés nyilvános, bárki részt vehet az ülésen, a program elkészítésében és végrehajtásában érintetteket az ülésre meghívjuk. A program megvalósításának lépéseit és felelőseit, illetve partnereit a HEP intézkedési tervében megjelöljük. A képviselő-testület a végrehajtást figyelemmel kíséri, ellenőrzi, a felelősöket beszámoltatja.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Fontos, hogy a képviselő-testület visszajelzést, értékelést kapjon a program megvalósításáról, eredményeiről és hatékonyságáról.

Ennek érdekében a honlapon kialakítunk egy véleménynyilvánításra alkalmas linket. A nyilvános képviselő-testületi üléseken, lakossági fórumon és közmeghallgatáson a település lakosságának, az érintetteknek lehetőségük nyílik véleményük, javaslataik kifejtésére.

A program végrehajtásában résztvevők különféle fórumok keretében értékelhetik a munkát, elmondhatják tapasztalataikat, javaslatokat, ötleteket, kezdeményezéseket fogalmazhatnak meg a jövőre nézve.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A tartós munkanélküliek száma magasnak mondható, és emelkedést mutat.	1. Folyamatos kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel. Álláslehetőségek helyben történő hirdetése (honlapon, hirdetőtáblán, családgondozó útján). 2. Közmunkaprogramok továbbfolytatása, lehetőség szerinti kibővítése.
	Az általános iskolai végzettséggel sem rendelkező férfiak száma emelkedett.	Tájékoztatás a felnőttoktatási lehetőségekről.
	2009-től kezdődően folyamatosan emelkedik a lakásfenntartási támogatásban részesülő családok száma.	A családsegítő szolgálat bevonásával az érintettek tájékoztatása az adósságkezelési szolgáltatásról.
	A helyi szűrések propagandája hiányos.	A helyi szűrések népszerűsítése.
Gyermekek	Magas és egyre növekvő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma.	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet felülvizsgálata, a szülők tájékoztatása a 2013. szeptember 1-jétől hatályba lépett jogszabályváltozásról.
	Szünidős programok nincsenek a településen.	Igényfelmérés a szünidei programokra vonatkozóan.
Nők	A tartós munkanélküli nők száma magas: 67 %.	A munkanélküliség okainak feltárása a családsegítő szolgálat segítségével.
	Egyre növekszik a fiatalkorú várandós anyák száma.	Előadások, programok szervezése az általános iskola 7-8. osztályában és a már az általános iskolából kikerült fiatalkorúak körében.
Idősek	A nyugdíjas korú nők száma meghaladja a férfiakét.	1. A családsegítő szolgálat és a nyugdíjasklub bevonásával az egyedülálló időskorú nők segítségadására vonatkozó igényeinek felmérése. 2. Az igények függvényében a segítségadás megszervezése a családsegítő szolgálat és a nyugdíjasklub, valamint önkéntesek bevonásával.
Fogyatékkal élők	A fogorvosi rendelő nincs akadálymentesítve.	Pályázati támogatással az akadálymentesítés megvalósítása.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Tartós munkanélküliek munkába állásának segítése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A tartós munkanélküliek száma magasnak mondható, és emelkedést mutat.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Tartós munkanélküliek munkába állásának segítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
Az intézkedés tartalma:	Folyamatos kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel. Álláslehetőségek helyben történő hirdetése (honlapon, hirdetőtáblán, családgondozó útján).
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2016. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	<ul style="list-style-type: none"> - álláskeresők száma - tartós munkanélküliek száma - álláslehetőségek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	<ul style="list-style-type: none"> - humán: polgármesteri hivatal, munkaügyi kirendeltség munkatársa, családgondozó - pénzügyi: - - technikai: közzétételhez szükséges technikai felszereltség
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az álláslehetőségek és az együttműködés függvényében.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Közmunkaprogram szervezése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A tartós munkanélküliek száma magasnak mondható, és emelkedést mutat.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Tartós munkanélküliek jövedelemhez juttatása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról - 2011. évi CVI. törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról
Az intézkedés tartalma:	Közmunkaprogramok továbbfolytatása, lehetőség szerinti kibővítése.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2016. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- álláskeresők száma - közfoglalkoztatásban részt vevők száma - közfoglalkoztatási programok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: támogatás, önrész összege - technikai: közfoglalkoztatáshoz szükséges technikai felszereltség
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	A munkahelyi kirendeltség által kiírt közfoglalkoztatási programok, elnyert támogatási forrás és önrész rendelkezésre állása révén.

Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Alacsony iskolázottságú férfiak felzárkóztatása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező férfiak száma emelkedett.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az alacsony iskolázottságú férfiak felzárkóztatása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
Az intézkedés tartalma:	Az érintettek tájékoztatása a felnőttoktatási lehetőségekről hirdetőtáblán, honlapon, családsegítő szolgálat révén.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Folyamatos
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	<ul style="list-style-type: none"> - alacsony iskolai végzettségűek száma - felnőttoktatást végző intézmények száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	<ul style="list-style-type: none"> - humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: közzétételhez szükséges technikai felszereltség
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az igények és az intézményi lehetőségek függvényében.

Intézkedés sorszáma:	4.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Tájékoztatás adósságkezelési szolgáltatásról
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	2009-től kezdődően folyamatosan emelkedik a lakásfenntartási támogatásban részesülő családok száma.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A szociálisan hátrányos helyzetű lakosok helyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
Az intézkedés tartalma:	A családsegítő szolgálat bevonásával az érintettek tájékoztatása az adósságkezelési szolgáltatásról.
Az intézkedés felelőse:	Jegyző/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Folyamatos
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- lakásfenntartási támogatást igénybe vevők száma - az adósságkezelési szolgáltatásba bevont személyek száma - tájékoztatások száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal, családsegítő szolgálat munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép, nyomtató
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az érintettek folyamatos tájékoztatása révén.

Intézkedés sorszáma:	5.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Tájékoztatás szűrővizsgálatokról
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A helyi szűrések propagandája hiányos.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A helyi szűrések népszerűsítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
Az intézkedés tartalma:	A lakosság tájékoztatása honlapon, hirdetőtáblán, családsegítő szolgálat segítségével a helyben szervezett szűrővizsgálatokról.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2018. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	<ul style="list-style-type: none"> - szűrővizsgálatok száma - tájékoztatások száma - szűrővizsgálaton részt vevő személyek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	<ul style="list-style-type: none"> - humán: polgármesteri hivatal, családsegítő és egészségügyi szolgálat munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép, nyomtató
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatos együttműködés révén, az érintettek folyamatos tájékoztatásával.

GYERMEKEK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének javítása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Magas és egyre növekvő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
Az intézkedés tartalma:	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet felülvizsgálata, a szülők tájékoztatása a 2013. szeptember 1-jétől hatályba lépett jogszabályváltozásról.
Az intézkedés felelőse:	Jegyző/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	?
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma - hátrányos helyzetű gyermekek száma - tájékoztatások száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal, gyermekjóléti szolgálat munkatársa - pénzügyi: támogatás összege - technikai: számítógép, nyomtató
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatos együttműködés révén, az érintettek folyamatos tájékoztatásával.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Igényfelmérés szünidei programokra vonatkozóan
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nincsenek szünidős programok a településen.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A szünidő tartalmas eltöltésének biztosítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről - Általános iskolai pedagógiai program - Óvodai nevelési program
Az intézkedés tartalma:	Igényfelmérés készítése a szülők körében a szünidei programokra vonatkozóan.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2016. március 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- óvodáskorú gyermekek száma - általános iskolás korú gyermekek száma - igények száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal, gyermekjóléti szolgálat, köznevelési intézmények munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép, nyomtató
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az igények függvényében.

NŐK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Tartósan munkanélküli nők helyzetének feltárása, javítása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A tartós munkanélküli nők száma magas: 67 %.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A munkanélküli problémákkal küzdő nők helyzetének segítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
Az intézkedés tartalma:	A munkanélküliség okainak feltárása a családsegítő szolgálat segítségével, az érintettek tájékoztatása a képzési és munkavállalási ismeretekről.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2016. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	<ul style="list-style-type: none"> - tartósan munkanélküli nők száma - inaktív nők száma - tájékoztatások száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	<ul style="list-style-type: none"> - humán: polgármesteri hivatal, családsegítő szolgálat munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép, nyomtató
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatos együttműködés révén, az érintettek folyamatos tájékoztatásával.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Családtervezés népszerűsítése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Egyre növekszik a fiatalok várandós anyák száma.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A felelősségteljes, tudatos gyermekvállalások, családalapítások elősegítése, a település népességmegtartó erejének növelése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény - Nemzeti Ifjúsági Stratégia, - Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Előadás szervezése a fiatalok részére, együttműködve a pedagógusokkal, a védőnővel, a háziorvossal és családgondozóval.
Az intézkedés felelőse:	polgármester/által megbízott munkatárs
Az intézkedés megvalósításának határideje:	folyamatos
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- meghívók, tájékoztatások száma - szervezett előadások száma - előadásokon résztvevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: családgondozó, pedagógusok, védőnő, háziorvos, önkormányzat munkatársa - pénzügyi: - - technikai: helyiség, számítógép, irodaszer, nyomtató, fénymásoló
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az igények, látogatottság függvényében.

IDŐSEK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Segítségnyújtás időskorúak számára
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A nyugdíjas korú nők száma meghaladja a férfiakét.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az időskorúak élethelyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Idősügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Igényfelmérés az idősök körében a segítségadásra vonatkozóan.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	folyamatos
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- időskorú nők száma - igénylések száma - önkéntesek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép, nyomtató
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, az önkéntes segítségadók révén.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Segítségnyújtás időskorúak számára
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A nyugdíjas korú nők száma meghaladja a férfiakét.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az időskorúak élethelyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Idősügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák elvégzésére a családsegítő szolgálat bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	folyamatos
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- igénylések száma - önkéntesek száma - segítségnyújtási esetek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: önkéntesek, családsegítő szolgálat munkatársa - pénzügyi: - - technikai: hólapát, fűnyíró, egyéb segítségnyújtáshoz szükséges eszközök
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az igények függvényében, az önkéntes segítségadók részvételével.

FOGYATÉKKAL ÉLŐK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Akadálymentes környezet megvalósítása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A fogorvosi rendelő nincs akadálymentesítve.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A fogorvosi rendelő akadálymentessé tétele.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről - 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
Az intézkedés tartalma:	Pályázat épületek akadálymentesítésére.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2019. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- akadálymentesített épületek száma - benyújtott pályázatok száma - nyertes pályázatok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: pályázati író szakember - pénzügyi: pályázati önrész + pályázati forrás - technikai: építési anyagok
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az akadálymentesítésre kiírt pályázatok függvényében.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Változás
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Tartós munkanélküliek munkába állásának segítése	A tartós munkanélküliek száma magasnak mondható, és emelkedést mutat.	Tartós munkanélküliek munkába állásának segítése.	1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról	Folyamatos kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel. Álláslehetőségek helyben történő hirdetése (honlapon, hirdetőtáblán, családgondozó útján).	Polgármester/ általa megbízott személy	2016.06.30.	- álláskeresők száma - tartós munkanélküliek száma - álláslehetőségek száma	- humán: polgármesteri hivatal, munkaügyi kirendeltség munkatársa, családgondozó - pénzügyi: - - technikai: közzétételhez szükséges technikai felszereltség	Az álláslehetőségek és az együttműködés függvényében.	
2	Közmunka program szervezése	A tartós munkanélküliek száma magasnak mondható, és emelkedést mutat.	Tartós munkanélküliek jövedelemhez juttatása.	- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról - 2011. évi CVI. törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról	Közmunka programok továbbfolytatása, lehetőség szerinti kibővítése.	Polgármester/ általa megbízott személy	2016.06.30.	- álláskeresők száma - közfoglalkoztatásban részt vevők száma - közfoglalkoztatási programok száma	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: támogatás, önrész összege - technikai: közfoglalkoztatáshoz szükséges technikai felszereltség	A munkahelyi kirendeltség által kiírt közfoglalkoztatási programok, elnyert támogatási forrás és önrész rendelkezésre állása révén.	
3	Alacsony iskolázottságú férfiak felzárkóztatása	Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező férfiak száma emelkedett.	Az alacsony iskolázottságú férfiak felzárkóztatása.	2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről	Az érintettek tájékoztatása a felnőttoktatási lehetőségekről hirdetőtáblán, honlapon, családgondozó szolgálat	Polgármester/ általa megbízott személy	2015.04.30.	-alacsony iskolai végzettségűek száma - felnőttoktatást végző intézmények száma	-humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: közzétételhez szükséges technikai	Az igények és az intézményi lehetőségek függvényében.	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Változás
					révén.				felszereltség		
4	Tájékoztatás adósságkezelési szolgáltatásról	2009-től kezdődően folyamatosan emelkedik a lakásfenntartási támogatásban részesülő családok száma.	A szociálisan hátrányos helyzetű lakosok helyzetének javítása.	1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról	A családsegítő szolgálat bevonásával az érintettek tájékoztatása az adósságkezelési szolgáltatásról.	Jegyző/által megbízott személy	2015.06.30.	- lakásfenntartási támogatást igénybe vevők száma - az adósságkezelési szolgáltatásba bevont személyek száma - tájékoztatások száma	- humán: polgármesteri hivatal, családsegítő szolgálat munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép, nyomtató	Az érintettek folyamatos tájékoztatása révén.	
5	Tájékoztatás szűrővizsgálatokról	A helyi szűrések propagandája hiányos.	A helyi szűrések népszerűsítése.	1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről	A lakosság tájékoztatása honlapon, hirdetőtáblán, családsegítő szolgálat segítségével a helyben szervezett szűrővizsgálatokról.	Polgármester/által megbízott személy	2018.12.31.	- szűrővizsgálatok száma - tájékoztatások száma - szűrővizsgálaton részt vevő személyek száma	- humán: polgármesteri hivatal, családsegítő és egészségügyi szolgálat munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép, nyomtató	Folyamatos együttműködés révén, az érintettek folyamatos tájékoztatásával.	
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének javítása	Magas és egyre növekvő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	Hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének javítása.	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet felülvizsgálata, a szülők tájékoztatása a 2013. szeptember 1-jétől hatályba lépett jogszabályváltozásról	Jegyző/által megbízott személy	2014.12.31.	- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma - hátrányos helyzetű gyermekek száma - tájékoztatások száma	- humán: polgármesteri hivatal, gyermekjóléti szolgálat munkatársa - pénzügyi: támogatás összege - technikai: számítógép, nyomtató	Folyamatos együttműködés révén, az érintettek folyamatos tájékoztatásával.	
2	Igényfelmérés szünidei programokra vonatkozóan	Nincsenek szünidei programok a településen.	A szünidő tartalmasságának biztosítása.	- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről - Általános iskolai pedagógiai program - Óvodai nevelési program	Igényfelmérés készítése a szülők körében a szünidei programokra vonatkozóan.	Polgármester/által megbízott személy	2016.03.31.	- óvodáskorú gyermekek száma - általános iskolás korú gyermekek száma - igények száma	- humán: polgármesteri hivatal, gyermekjóléti szolgálat, köznevelési intézmények munkatársa - pénzügyi: - -	Az igények függvényében.	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Változás
									technikai: számítógép, nyomtató		
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Tartósan munkanélküli nők helyzetének feltárása, javítása	A tartós munkanélküli nők száma magas: 67 %.	A munkanélküli problémákkal küzdő nők helyzetének segítése.	1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról	A munkanélküliség okainak feltárása a családsegítő szolgálat segítségével, az érintettek tájékoztatása a képzési és munkavállalási ismeretekről.	Polgármester/ általa megbízott személy	2016.12.31.	- tartósan munkanélküli nők száma - inaktív nők száma - tájékoztatások száma	- humán: polgármesteri hivatal, családsegítő szolgálat munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép, nyomtató	Folyamatos együttműködés révén, az érintettek folyamatos tájékoztatásával.	
2	Családtervezés népszerűsítése	Egyre növekszik a fiatalok várandós anyák száma.	A felelősségteljes, tudatos gyermekvállalások, családalapítások elősegítése, a település népességmegtartó erejének növelése.	- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény - Nemzeti Ifjúsági Stratégia, - Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Előadás szervezése a fiatalok részére, együttműködve a pedagógusokkal, a védőnővel, a háziorvossal és családgyógyógyzóval.	polgármester/ általa megbízott munkatárs	2015.04.30.	- meghívók, tájékoztatások száma - szervezett előadások száma - előadásokon résztvevők száma	- humán: családgondozó, pedagógusok, védőnő, háziorvos, önkormányzat munkatársa - pénzügyi: - - technikai: helyiség, számítógép, irodaszer, nyomtató, fénymásoló	Az igények, látogatottság függvényében.	
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Segítségnyújtás időskorúak számára	A nyugdíjas korú nők száma meghaladja a férfiakét.	Az időskorúak élethelyzetének javítása.	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Igényfelmérés az idősek körében a segítségadásra vonatkozóan.	Polgármester/ általa megbízott személy	2014.12.31.	- időskorú nők száma - igénylések száma - önkéntesek száma	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép, nyomtató	Folyamatosan, az önkéntes segítségadók révén.	
2	Segítségnyújtás időskorúak számára	A nyugdíjas korú nők száma meghaladja a férfiakét.	Az időskorúak élethelyzetének javítása.	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák	Polgármester/ általa megbízott személy	2015.11.15.	- igénylések száma - önkéntesek száma - segítségnyújtási esetek száma	- humán: önkéntesek, családsegítő szolgálat munkatársa - pénzügyi: - -	Az igények függvényében, az önkéntes segítségadók részvételével.	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Változás
					elvégzésére a családsegítő szolgálat bevonásával.				technikai: hólapát, fűnyíró, egyéb segítségnyújtáshoz szükséges eszközök		
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége											
1	Akadálymentes környezet megvalósítása	A fogorvosi rendelő nincs akadálymentesítve.	A fogorvosi rendelő akadálymentessé tétele.	- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről - 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról	Pályázat épületek akadálymentesítésére.	Polgármester/ általa megbízott személy	2019.06.30.	- akadálymentesített épületek száma - benyújtott pályázatok száma - nyertes pályázatok száma	- humán: pályázati szakember - pénzügyi: pályázati önrész + pályázati forrás - technikai: építési anyagok	Az akadálymentesítésre kiírt pályázatok függvényében.	

3. Megvalósítás

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

Fórum tagjai: - Szociális kerekasztal tagjai
- a helyi esélyegyenlőségi program megvalósításában partnerként résztvevők

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Hegedűs Ferenc polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),

- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen

- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az

Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja, és javaslatot tesz az Önkormányzat képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Rétság város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Rétság város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program Felülvizsgálatát megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Dátum

Aláírás

Rétság Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Napközi otthonos Óvoda	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Általános Iskola Rétság	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Rétság Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Rétság Város Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.